

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Legatus Apostolicus, Sev Concionvm, De Iohannis
Baptistae, Magni, Adversus Incestum reliquaqué peccata
Herodis, Libertate, Notae**

Bosquier, Philippe

Coloniae, 1612

Echo Concionis XVIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56132](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56132)

oblectamentis quibusdam, vigorem animi & corporis reparari &c.

Concionatores
sæpè eustrophia pati.

Concionatoribus verò in multiloquio, in tantis frequentibus, tam prolixis concionibus, etiã facilius peccatum vt hominibus surrepere, verbulum male locum in tanta linguæ lubricitate, in tanta inter tot Auditorum iudiciorum diuersitate, in tanto strepitu circumstantis coronæ, in tantis delatorum relationibus, rumpere.

* Deindè; Sciendum ipsos sæpè non iuris sui esse, sed diuini spiritus, animos, linguasque ipsorum aguntis, & nõ rarò facientis, vt meditata sileant, inoperta pronuntient.

Est Deus in nobis, agit ante calefactum illo. Nos inter illius vocis nihil, nisi Echo sumus.

Alteri ergò alteris aliquid humaniter ignoscant.

Apud misericordem Iudicem, ne quaquam sine venia culpa relinquitur, quum per feruorem zeli ex eius amore peccatur. Sæpè namque magnis hoc Doctõribus mirandis peccat, quod vt alta charitate feruent, modum correptionis exegerent, & lingua aliquid quod non debet, dicat: quia mentis dilectio quantum debet inflammat, sed verbum prolatum melius tanto citius partitur, quanto & ex quatuor partibus pensatur, ait Greg. in Moralibus.

ECHO
CONCIONIS XVIII.

THEMA. Herodes cum corripere tur à Iohanne Baptistâ
Herodiade, & de omnibus malis que fecit. Luc. 11.

Passa repetitione visitata, sic propositum;

Dicendum hodie mihi

- 1. Baptistæ fuisse. Herodem, eius persecutorem in Palsina, corripere, & nostrum. Quid obijciant, qui negant.
- 2. Concionatoribus nec Scitiam peccatorum, nec ipse de ipsis dicendi derogantia.
- 3. Quid respõdèã obijcientibus? Memoria Erroris, & Vitiã minis. AVE.

I.

Baptista fuisse, Herodem, etiam peccatorum in Politicis, corripere. & nostrum. Quod obijciant, qui negant.

Nonnulli fortassis libenter concesserint (Audito Regem quidem fornicationum, adulteriorum cum Herodiade, & ceterorum circa Herodiadem commissorum, a Baptista nostro potuisse reprehendi (et si quidam vix hoc etiam): At peccatorum in Politiam, non item Corripi (inquiunt) de reliquis malis omnibus que fecit Herodes, a Iohanne non debuit.

Concionatores Politica adstringere, semper odiosum,

Non noua est ista nimis angusta terminorum notorum a Politicis circumscriptione.

Iohann. Salesberienfis l. 6. Policratici c. 1. Si misertus fueris pauperis, si o casu i iustis fleueris, si decreueris subuenire, si obmutire audeas ut ad singula que dicuntur aut faciunt (Publicani & Praefides; non dixeris euge euge; accusantibus Herodiano Lesa Maiestatis reddes coram Presideratione. Cui nisi in omnibus acquiesceris, Casari contradices, & quidquid dixerit, non facias, & nisi sic feceris, est in personam Regis, contraque coronam. Charges, ingeminiabitur, & usque ad nubes inualescet clamor officialium repleta: in voce magna, Hic inuenimus subuersores populi, & prohibere tributa dari Casari, negantibus, Regem esse, & munus eius vniuersa de iure luere. Hunc inuenimus eorum namque paternas leges, nouas introducunt. & vniuersum a consuetudine ceterorum. Huius rei testes sumus. Quod si sua purgare volueris innocentiam, aut pro Iustitia quidquam adstruere; si Chritiam dixeris Regem esse, cui magis oportet obediri, quam hominibus; si Ecclesie eius, quoniam hoc odiosissimum est, aliquid prouuleris privilegium, contumud vaciferantes intendant; quid amplius desideratis testes? Ecce vos ipsi audistis blasphemiam. Quisquis offerit talia, contradicit Casari.

Videte, quid iam olim Amasias, pseudo Sacerdos ille in Bethel, de Amos tota libertate predicante iactauerit: Nisi (ait Scriptura) Amasias Sacerdos Bethel ad Ieroboam Regem Israel dices: Rebellauit contra te Amos in medio domus Israel (id est, vel in templo, & concione populi, vel in Curia; vbi vbi fuerit, tamen loco publico) non poterit terra sustinere vniuersos sermones eius. Hec dicit Amos, in gladio morietur Ieroboam, & Israel captiuus

migrabit de terra sua. Et dixit Amathias ad Amos. *Grades gradere, fuge in terram Iuda, & comede ibi panem, & propheta ibi. Et in Bethel non adicies viram, vi propheta quia sanctificatio Regis est, & domus regni est.*

Semper aliquis est, qui Concionatores veritate ad Principem deferat, & quasi coniurationis adhibere efficiatque ut aliud relegatur.

Quasi vero oporteat tam Concionatores veritatis, ab auribus Curijsque Regum ac Potentissimorum Magistratum Lictores aut Apparitores, proprios privilegia immunitatis, abesse, & Baptistas apud Herodes & Herodias tacere, vel loqui placencia. Quos gustos & serviles terminos Legatorum Dei.

Tamen aliquando necessarium;

Imò vero aio ego & Baptistae fuisse hoc opus, & necessarium in Regum domos Veritatem, etiam deus Politicis, a Baptistis importari, ut si eam illic ipsi, vel homines huc delecti, loqui non sinantur, ut a Balaami alicuius, vel ipsi Curiae parietes, ut sint publicaturi, & muris (quos in pridem aures huius vulgus dicit) etiam linguas sit daturus Dominus Deus ad declamandum, in vitia surdorum ad Baptistarum Principum & Dominorum. *potest, potest, vti ex lapidibus*

Aut ipsi sapientes declamantur.

Abacuc. 2. *Cognovisti confusorem domus tuae, confusorem pullos multos, & peccavit anima tua. Quia lapis de portis clamabit: & lignum, quod inter iachinas edificatum est, respondebit. V. & qui edificat civitatem in sanguine, & parat urbem in iniquitate. q. d. Si exstruxeris domum palatium, de materia aliena, per vim aut dolum violata, quod proprie est edificare in sanguine, ipsi lapides ipsaque columnae, ipsa ligna &igna trabesque edificiorum, iniustitiam tuam detestando vociferabuntur.*

Potest Deus ex lapidibus istis suscitare filios Abrahae fertiores, quam nos sumus.

Dom. 5.

Nunquam contigit: Quum Balthasar Rex Babylonis, in epulo solenni, cum Principibus compositis suis, cum vxoribus & concubinis, sacros templi Hierosolymitani calices, ductos in orbem epotandos pararet, an non eadem hora adparnerunt digni, quos mensae

hominis scribentis contra candelabrum, in superficie parietis
ante regis, Rex aspicebas articulos manus scribentis?
In marmore pario, ne facile deleri posset; In ipsa Au-
la & oculis Regis, ne dissimulari; Ad lumen candela-
brum, ut legi facilius posset, scribebatur: ita erat Veritas
Regi necessaria. Qui ab hominibus respuebat, à lapi-
dibus legere & intelligere coactus est veritatem.

Satius Re-
ges à no-
bis, quam
sic argui.

Ex ore non modò infantium & lactentium; sed etiam psal. 44.
ex lapidibus perfecisti: & laudem & vituperium.

Utum igitur malini Reges? an sua scelera, liberè
quidem, tamen verbo hominis, eoque velociter trà-
siente corripit; an literis Dei in marmor incisus, ad me-
moriàm ac pudorem sempiternum? Scribunt in mar-
mure lesi.

Vox nostra audita perit citò, & est tamen efficaci-
or. Litera autem Scripta æternum manet, & minùs e-
mendat profectò, vnde nec Balthasar lectione scrip-
turae in pariete factus emendatior.

Habet nescio quid latentis energie viva vox. D. Hic
tonum.

Di Hier.
ep. ad Pau-
linum de
omn. div.
hyst. libb.

Quid si audissetis (aiebat lecta oratione Demosthenis
Helicines) ipsum sua verba resonantem?

Quanto differunt homo pièctus & viuus, tanto au-
ditio & lectio. Deest scripturae, anima & spiritus Ora-
toris actio illa & pronuntiatio.

Stilus acutus adest, deest malleus, & qui incu-
tat.

Sed à Baptistis Politica reprehendi nolunt, & iure
facere videri volunt.

- Tollunt enim nobis
 - 1. Scientiam Politicam;
 - 2. Ius dicendi de ipsa;
 - 3. Memoria firmitatem;
 - 4. Sanctitatem.

Causan-
tur aduer-
sarij deef-
se nobis,
1. Scientiã
Politico-
rum,

* 1. Scientiam Politicam. Putant enim ibi Monachos, &
clerum ad eò omnem plus talpis ipsis cacutire.

Vnde enim (inquiunt) hic Iohannes; vnde hic Ere-
mita, & cucullatus iste, literas has & scientiã istã sciat cū
nò didicerit: quò nihil à puero quàm pergamento, in cho-
ro haden^o adlatrarit (sic. n. illi loquuntur) id est, quum
nihil

nihil aliud, quàm in suo monasterio cantat? quid
nihil quam lapides & fimos claustrum sui vident?

Vndè vndè, & sub quo imperatore hic equus in
thetra, hic sculptus in area tabella miles, tantum
tis militaris accepit? Cur igitur Magistro docu-
nondum discipulus?

s. Ius tra-
dendi in
cathedra,

* 2. Ius dicendi de ipsa. Vt percalcant illam mor-
chi & perdidicerint; quis tamè ferat radicopag-
cio culus, & aque potoris, dicendi ex cathedra de
tis rebus licentiam? quis possit inter olores cano-
anferem strepentem pati? philosophum coram
bale de arte militari disputantem?

Quoà medicorum est.

Promittunt medici; Tractant fabrilis fabri, Colocant
penicillos Pictores.

Ad Breviarij Rosarijque lectione in claustrum, sub
rationem ad Deum, ab oratione de tantis rebus,
populù, ad Reges, cucullatus ille relegatur (inquit).

Vt Protogenes pictor Alexandro Magno, in officio
na multa dissertenti, silentiù comiter suadebat, ridet
dicēs à pueris q. colores tererēt; sic fortis illi non
à caculis suis rideri aiūt, cū ciuilia tractam.

Itane hęc Politicā artem garrula anus, hanc de-
rus senex, hanc sophista verbosus, hanc vniuersū pre-
ment, lacerabunt?

Itane illa est meretrix, & adtingi tractarique a
ab omnibus, & quidem à Monachis, debeat?

Itane adducto supercilio, grandia verba trutin-
tes, inter mulierculas de Regum & Curia Sacramen-
tis omnes philosophabuntur?

Ecce in circulis omnibus, atque etiam si dijs placet, in
nijs, sunt qui exercitiū ducunt; vbi castra locanda sunt
que loca præsidijs occupanda; quando cum hoste manus con-
rende, quando quiescendum sit. Liu. 44.

Si iure queruntur, Scripturarum artem, & Theo-
logiam suam passim ab omnibus vendicari; cur in
hanc Regum messem non minùs à se alienam ian-
dunt & falcem immittunt?

Publicusne ne magis est ager & messis Regum, quàm
Theologorum?

Cur temere Baptista corripit Herodem de omnibus malis quae fecit ut Rex laetis fuerit, ac fortè plus satis, arguisse eorum, quae fecit ut priuatus, & dixisse, Non habes tibi habere uxorem fratris tui Philippi.

Nemo militans Deo implicat se negotijs secularibus, ut ei placeat, cui se probauit. 2. Timoth. 2.

*3. Memoria firmitudinem. Concionatores (inquit nonnulli) quum talibus argumentis occupantur, & aliquid singularim & acriter capunt, caruine moti & Cynosura aut Helice amissa, ab instituto decerrant. Oportet memoria lapsos (ne obmutescere videantur) necessariò in talia, quasi in portum aliquem gratia, nauum suam detorque.

*4. Sanctitatem, qua pares Prophetis oportere esse iudicant, qui paria Prophetis in Herodem dicere gestiunt.

Hæc, & his peiora fortassis, quidam nimium infreges Aulici, de Baptista, eiusque imitatoribus, qui Herodem de omnibus malis quae fecit etiam ut Rex, audent reprehendere, nec terrore, nec gratia, nec reuerentia retardari.

Quibus ita paucis respondeo.

*1. Inuisum videri, campum Concionatoris Evangelici, angustiorem terminis circumscribi, quam mundi Oratorum, quorum est de omni re posse dissetere.

*Item, id esse nimis seruiles constituere Legatos Dei (pro Christo enim legatione fungimur) & quali pedarios facere, si de Politicis nihil aliud ausint, aut iure possint; quam semper pedibus in Potentium ire sententiam; id est, de ijs vel omninò non loqui, vel certe pedariam sententiam dicere, & omnia Herodis acta, torua ac torta iusta iniusta, a quæ probare.

Quid enim cum aliud etimus nos miseri Dei Legati, quam Pedarii illi veterum Senatores, qui in Senatu nullam suam dicebant, sed aliorum dumtaxat sententiam comprobabant, loco se mouentes, & in partem aut sedilia eius, cuius sententiam probabant, transiuites, vnde & pedibus ire in sententiam dicebantur.

Memoria

Quid respondendum.

bantur, & ab eo actu pedarij vocabantur?

Cic. lib. i. ep. ad Atticum. *Inie in sententiam pro eucurserunt.*

Nos è Musæis & claustris scilicet prodibimus quidem in has Sedes iam olim (& meritiſſimè) Veritatis vulgò adpellatas, non vt veritatem de manu fecit Herodes, sed vt pedariam sententiam, id est Veritatem, adferamus? vt omnibus malis quæ fecit Herodes Rex, subſcribamus, aut omninò conuicemus, quod Euangelium aut textus inuitabit? id est, & nos, & hærodem, & Remp. prodemus & perdemus?

Non faciam, vel si hoc sit mihi certa salus. (dicatur) mus quisque: non, et si ea via regia ad summam veritatem.

II.

Concionatoribus nec Scientiam Politicorum, nec in his dicendi deroganda.

Omnibus ordine respondebo. Hac parte, propter duobus, vltima, duobus postremis obiectis.

Ostenditur Concionatoribus Catholicis non deesse, *Aio igitur Concionatores habere,* *1. Scientiam Politicorum,* *2. In dicendi de ipſis.*

1. Scientiam Politicorum. Ac sic quidem probos. Concionatores sunt capaces omnis scientiæ, quæ haberi possit, vel *1. Infusione,* *2. Disciplina,* *3. Experientia.*

Sed Politicè aliquo horum modorum haberi possunt? Ergò.

1. Infusione habetur. Nam Saul, ex aſinario, David ex pastore ouium, derepentè Reges facti, quam regendi populi peritiam, nisi infusam, habere poterunt?

Haberi verò potest, illo modo, vberius perfectius quæ à paratoribus, & melius dispositis.

Sed Concionator & quā Monachus, & quā Sacerdos, id est, quā castitatē ex officio colit, infusionibus huiusmodi diuinis excipiendis aptior, quā ipsi Reges aut Principes, ferē vxorati, & (ne aliud dicam) voluptuosis, quā Sacerdos, additiores.

Daniel, Iohannes Euang Sybilla ob castitatem reuelationibus pluribus claruerunt. Ergo.

* Adde, Deum non deesse in necessarijs.

Necessarium autem frequenter, vt Concionator sic peccantem Herodem doceat, reprehendat, & quā etiā Concionibus, & quā a Confessionibus.

D. Gregor. in illud Iob. 30. *Quis deū Gallo intelligentiā? Gallo (inquit) intelligentia desuper tribuitur, quia doli vultu, Discretionis virtus, vt nouerit quibus, quā, quando, vel quomodo inferat, diuinitus ministratur.*

Ibid. *Laus tantē intelligentiæ, non Prædicatoris virtus est, sed Auctoris. Si nemo in monasterijs potest aperire litteras Politicorum panē signatum sigillis bis septem, potens & dignus est agnus illum suū aperire.*

Concionatori etiā necessariam esse, vt Regi, Politicorum intelligentiam, indē liquet, quod ei quoque dictum est, *Ecce constituui te hodie super Genes. & super regna, non regenda imperio, sed consilio dirigenda, & cum deerrantur corripienda, & corrigenda.*

D. Petrus an non nostrum regale Sacerdotium adpellauit?

An cuiquam dubium est, esse aliquod Christi in hoc mundo regnum? *Fecisti nos Deo nati o regnum.*

Quid? *Regnum eius omnibus dominabitur. psal.*

Reges regendos, formandos, reformandos, monendos &c. accepit Rex Sacrorum, quibus ritē satisfacere non potest, scientia Politicorum destitutus. Ergo.

* Deinde, *Fidelis Deus in omnibus verbis suis; & seipsum negare non potest.*

Sed promisit Deus auxilium ipsis Apostolis & Concionatoribus speciale in sermone ad Reges, cū steterint, inquit, ante Reges & præsides, nolite cogitare, quomodo aut quid loquamini; dabitur enim vobis in illa hora quid loquamini. Tū maximē aderit vobis diuinus ille adflat, & sicut

& sicut linguæ vestræ calamus scribæ resoluens foris.

Ego ero in ore tuo ait, Moysen destinans ad Pharaonem.

Ecce dedi verba mea in ore tuo, ait ad Ieremiam institutum super Gentes & regna. Præter illa generalia Dilata os tuum & implebo illud: Et Dominus ad Evangelizantis virtute multa. Ergo.

Nos tantum cor, os, lingua inque commodamus, & quæ possumus, præparamus. Os meum aperui & traxi spiritum, ait ille.

*Deinde; Huc valent, & hoc crebro impetrant, quas à vobis nobiscum fieri semper iubemus, ut quam serio dicamus, publicæ preces, & invocationes Dei. Si quis vestrum indiget sapientia, postulet a Domino, & omnibus affluenter, ait Iacobus.

Jacob. 1.

An semper frustra in genua B. Mariæ ac Spiritu Sancto omnes unâ prouoluamur?

*Demq; quis scit an non aliquando in suggestibus detur de Politicis prophetare in mentis excessu, si olim Caiphæ, qui etiam prophetauit Politicorum scio quid Politicæ Dei, & sciens quid diceret, quoniam erat Pontifex anni illius? hoc cathedra, hoc ostendebat Deus. Nam nos legitime ad concionandum nisi, quid aliud, quam in cathedra Pontificis sedemus, & vicariam illi operam præstamus?

Et asinæ Balaami datum loqui non intellecta, magno Domini sui bono; Quidni & nobis aliquando datur non intellecta accommodè ad intelligendum eccle, Regum & Reip. summo bono?

ii. Disciplina,

*ij. Disciplina, vel { 1. Viæ vocis, id est traditionis; 2. Librorum; 3. Speculationis propriæ.

*I. Viæ vocis, & traditione, si tam mystica est Politicæ ista, & tam Sacramentalis; si ad eò nubes & circum circuitu eius; si sic posuit in tenebris latibulum suum.

Etiam sic illius capaces sumus, & sic ad nos datur.

ter, & quidem per Magistros idoneos.

Multicim & iam olim, & nunc quoque tuo no-
stro, vt S. Ludouicus Franciscanus, filius Regis Sici-
liae, vt Dux Ioyeuus Capucinus, vt Franciscus Bor-
gas Gandensium Dux I V. post Societatis Iesu Sacer-
dos, & Praepositus Generalis tertius, primogenitus
Ducis tertij &c. cum regnis nutrentur, a Patribus,
a Pedagogs, a Regibus, Sacramenta Regum & reg-
norum (quae alijs fortè absconduntur) viua voce ac
traditione acceperunt, & in sua monasteria importâ-
runt, & cum expedire crediderunt, socijs & fratrib⁹
suis sine inuidia communicârunt.

Alij, post regna administrata (vt multi olim Franci-
scans) aut Regibus atque Imperatoribus praestita mi-
nistria (vt Arsenius ille Magnus, vt Ambrosius) facti
sunt, aut monachi, aut Sacerdotes &c. Cur igitur mi-
neris quisquam tales Politica scitissimè concione ad-
tingere?

Sed pauci tales inquis. At illi sic imbuti Pacis, Bel-
li, Regniq; artibus, in suos commilitones vt dixi,
aut successores futuros, eadem mysteria Curiae tradi-
tione transfundere potuerunt, fraternis in sociorum
conuentu colloquijs, magno Regum, & Reip. bono.
Et quid veeret credi quosdam etiam libris artes reg-
ni, & Sacramenta illa tanta Politicorum tradidisse?

* Deinde; Quam multi ex Concionatoribus, in Re-
gum Magnarumque consuetudinem, & participium
consultationum maximarum admittuntur, vt
quosdam Persarum Magi, de quibus in mea Ara-
biae.

Cerrè Carolus V. Imp. Belga inuictissimus R. P. F. 120.
Antonio Gueuata Franciscano Consiliario utebatur,
& Pacis in Hispania sequestro &c.

Iohannes Capistranus Franciscanus Iohanni Hun-
yadi Duci fortissimo bellis aduersus Turcam Acha-
tae fidelissimus fuit.

Huc admissi, quò non penetrant homines acutissi-
mi quid non concipiunt homines ingeniosissimi?

Andr.
Schoenus l.
i. c. 1. de
vita Bor-
giae.
Viuu vo-
cis,
A filijs
Regum,
& Regi-
bus ipsi
Monasti-
cen pro-
fessis,

Regum
Consilia-
rijs,
Vide Ara-
biae pag.

DA

*Da Sapienti occasionem, & addetur ei sapientia. De-
stium, & festinabit accipere. prou. 9.*

Phidias aliquis, & bonus statuarius nonit
specto dumtaxat leonis vngue, quantus sit totus
æstimare, mathematica sc. ratione, qua & Peri-
ras ex Pisano stadio, æstimauit, Herculanæ corp-
mensuram.

Nōrunt viri illi ex vno principio plurima res
cludere, & ex minimo maxima quæque eructe.

Confes-
sionarijs,
aut Pæda-
gogis,

* *Rursus*; Confessionarij & Pædagogi nonnunquam
summorum Regum effecti, per occasionem ex
ipsorum oribus & moribus, regni summi de rebus
struuntur.

Ecce, Confessionario nunc vitur Dominicus
renissimus Princeps noster Albertus, Franciscus
or eius serenissima Isabella, Eugenia, Clara, R.
Andrea à Soto viro apprimè docto, & impman-
giosissimo.

Arsenius ille Magnus, an non ex Diacono factus
est Honorij & Arcadi filiorum Theodosij Magni
dagogus.

Recepti autem illi in sua seu aluearia seu claustra
cūr his imbuere non possint concionantur?

Et natos nato-um, & qui nascuntur ab illis?

Seque-
stris, &
Facifica-
toribus.

* *Rursus*; Sequestris nonnunquam illos concionantur
expedit adhiberi Pacis, Indutiarum &c. inter famulos
Principes, vt olim Dom. Antonius Gueuara, Pæda-
gogionis confederatorum Hisp. sub Duce Pæda-
gogionis contra Carolum V. Imperatorem Belgam; vt
Reuerendissimus P. Minister Generalis Ordinis Fran-
ciscanorum, P. Franciscus à Calatagyrone Pæda-
gogionis Philippum II. Hisp. & Henricum IV. Galliarum
Prou. Belgij &c. omnes pauperis & humilis Fran-
sci in Christo filij, Indutiarum inter Hollandos
Regem Hispaniæ & Serenissimos Belgij Pæda-
gogionis.

Anno 1544. nescio quis monachus Hispanus, Do-
m...

minicanus (opinor) Theologiae Parisijs Candidatus, quod Confessionario Caroli V. Imperatoris notisset, Pacis cum Rege Francisco dux fuit. M. G. Paganus libro quarto historiarum nostri temporis ad annum 1544.

Taceo nunc, quid Romae cum Paulo V. Pontifici Maximo anno 1606. & 1607. egerim; resciet posteritas aliquando distinctius, & pro meis Belgicae huius Pacis studiis, ad Deum vota faciet (spero) qui certe maxime ad pacem istam inuentis vijs promouendam Romanum iter suscepi Vos interim Lectores chronologicum hunc versum, in imaginem eiusdem Pauli V. a me de ea re fusum accipite, ne omnino res vestri temporis ignoretis;

hoC VVLEt paVLLVs qVIntVs (svadente phLippo
bosqVlero, Vt beLgaM paCificaret) erat.

Si tingentur invidi, boni bonis conatibus bene precabuntur, coequi, posteris. *Beati enim pacifici, quoniam filij Dei vocabuntur.*

Vt ergo caeci omnes omnino monachi essent, antequam huc adhibeantur, adhibitos tamen, & Politicorum tractatores diutiuscule factos, necesse est tandem multa didicisse, & redire mysteriorum Status (vt nunc vocant) doctissimos, cum perficere Paces atq; Indutias &c. non possint, nisi utrumque omnia clarissime doceantur.

Ab his vero ad reliquos sedentarios & solitarios, cur transire non possit traditio mysteriorum tantorum Politicis, vt putantur?

* 1. *Librorum qui de Politicis ex professo, Historia. Librorum.*

tam &c.
Seniorum consilia, quos longa aetas prudentiores effecit, laudantur. At hoc tanto auerellit Historia quanto plura rerum exempla complectitur diuturnitas temporis, quam hominis aetas. Diodorus Sicul. prooemio Biblioth.

An non libri semper habiti optimi Consiliarij, & certissimi, doctissimi, fidelissimiq; Magistri, quorum auctores

tores pleriq; Politica negotia plurima gesserunt, & rimis interfuert, sæpè & præfuerunt:

Polybius lib. 1. *Verissima in disciplina exercituum ad res civiles Historiam dixit.*

Alexander ille bello verè Magnus, Homerum militiæ Magistrum ingenuè fatebatur.

Lucius Lucullus ad Mithridaticum Bellum missus à *tu, non modo opinionem vici omnium, que de virtute erat, sed etiam gloriam superiorum. Idque eo fuit mirabile quòd ab eo laus Imperatoria non admodum expectabatur, qui adolescentiam in forensi opera, que etiam de virtute pum, Murena bellum in Ponto gerente, in Asia pace miferat. sed incredibilis que dam ingenij magnitudo non curavit indoctem vsus disciplinam, itaque cum totum ad navigationem consumisset, parum in percontando de partim rebus gestis legendis: in Asiam factum Imperatorum nit, cum esset Roma profectus rei militaria rudis. Cicero Acad. quest.*

Libri igitur eiusmodi, magni Doctores & valde sapientes.

At quos facillè reperias librorum omnis generis profosores helluones, quàm Concionatores, qui virtutem cultuiq; sæpè suo iusta subtrahunt, que in librorum fundant? ut taceam instructissimas Bibliothecas publicorum Conuentuum publicas, etia legendi curatissimas, etiam media nocte velint noscitur riu Chorum excitatis, ingenia sæpè à sobrietate meliora, per curis alijs magis vacua: &c?

Quos non terunt Historicos, quos non Politicos &c.

Solisne Monachis & Clericis tanquam adfixum erit, semper legere, semper discere, nihil intelligere, ac nunquam ad scientiam Veritatis politice adeò mysticam peruenire? Semper nos numerum fruges consumere nati?

*Deindè, si possunt difficiliora, studio consequi, homines minus idonei; an non faciliora facilius poterunt magis idonei?

At Theologia difficilior multis nominibus, quàm

Scientia Politicorum; & tamen ecce nunc nobiles quidam laici, armati, togati, in adyta Theologiae Christianae & Scholasticae admissi, adeo non penitendos progressus facere potuerunt, ut etiam libros rerum literarum bene fecundos & facundos edere potuerunt; Ergo Clero librorum Politicorum lectioni intentissimo non est inuia via ad Politiae cognitionem.

Adeone nos stulti propter Christum? Itane, cucullo fulgorum, capita nostra induerimus, ut etiam stultitia proprie dicta & mentis hebitudine inexpugnabili & quasi cucullis adfixa, illa repleamus?

Adeone omnibus monachis tribus Anticyris caput in saebule, ut ille ait? Adeone cucullati de Gallo flumine copiose biberint?

Horat. in arte.

Id si ita habet; consultissime illi qui nolunt cucullari?

Sed ita non est; ut nec Philosophum vestis facit aut barba; sic nec stultum cucullus, aut tonsura.

Volentibus, inuia Virtuti nulla est via. Ingenium illic valet, ubi intenderis.

Speculationis propria, qua primum omnes artes scientiaeque, a felicissimis illis olim ingenijs, abditorum omnium ductu rationis inuentoribus, eruta sunt, atque in lucem datae.

Speculationis eiusque propriae.

At, qui homines speculationibus apiores, quam monachi, quorum bona pars non vngues ponere curat,

Non barbam; secretis perit loca, balnea vitat? qui si sibi tui Democrito oculos verè non eruant, ne animus speculaculis à contemperatione auocetur; certè Euangelicè effodiunt, qui quasi sine vsu oculorum ut passer solitarius in tecto, in claustris ac solitudinibus degunt; & quibus Dem hac ostia fecit, &

Idem ibid.

Ludere que vellet calamo permittit agresti; & quorum studia nulla victus vestitusque cura interturbat; Et denique quorum, ut maximè sedentiorum, anima potest fieri sedendo sapientissima?

Adeo ad speculandum sunt idonei tales, ut audierim, qui contemtim, nil, nisi speculatores esse, dicet.

Monachis *subsilire in celum, & ex angulo luteo* Sen
ep. 3. lib. 4.

sedebit solitarius & tacebit, quia lenius se Ouid. libr.

Thren. 3. Fast.

Quot videmus alium humanis experuisse capis Afr. an.

** iij. Experientia & vsu, qui discendi est sumus* Mater peperit Memoria.

iii. Experientia. An vita Concionatorum sic ephimera est & dicitur

Aulicorum Nestorea, & Phenicia, trecentotam
rum, scilicet aut quingentorum, ut experiri
audite multa, Pace, Bello, per ætatis breuitatem
possint Concionatores, Aulici possint, Phænici
quingentenarij, omnia?

Certè, vitam viuimus parem, sapè & longius
magis sobriam, & minus libidinofam, quam Aulici.

Vitæ etiam paris horas melius ferè collocamus
gendo, videndo, notando quam Aulici.

Eadem ciuilia, externata bella videmus, quæ
ci, & nonnunquam acutiùs sentimus, & curam
oculo notamus, quam Aulici.

Cur non igitur si non melius, certè pariter ciuili-
licis, eadem intelligamus?

Et nobis quoq; *seris venit vsu ab annis.* Ouid. Met.

Denique; Nihilne etiam Spiritui Sancto tribuitur
Spiritui discipline, qui maxime *requiescit super bonos*
& quietum &c.

Nihil Spiritui Sancto, qui Sacerdotibus, in
tione SS. Ordinum infunditur? Nihil Christi
gratiæ, quæ Sacrificij quotidie sumetes, intus docent
& agitantem habent? *An experimentum querit in eius
me loquitur Christus? Nihilne precibus & inuocationibus*
bus nostris crebrioribus, quam sint Aulicorum? Ni-
hil totius populi inuocationibus in exordijs cæcæ
num? *Pilate, aiebat Christus, & aperietur vobis ap-
sc, qui claudu, & nemo aperit; aperit, & nemo claudu.*

Tot annis, gratis in Museo sederimus, legimus
studuerimus; tamdiu inter Principes, Milites, Pito-
culam vixerimus; inter tubarum, & tympanorum

nos, in civilis belli sanguine 40. annos natauerimus, notauerimus; vt tande ad Politica, quasi a fini ad Lyran, semper haberemur? Non & nos cum Solone etiam aduē addiscentes, ad senium properamus?

Quid, quod non raro venit veritas in lucem non quæsit, vt ait Menander?

Sapere, sapere ergò, & in Politicis aliquid videre Monachi & Concionatores possunt.

Sæpe est & olitor opportuna loquutus.

Sæpe est etiam sub palliolo sordido sapientia. Cic.

Ita porro esse, quam sæpe visum nunc commodo nostro, nunc hostium, proh dolor!

1. Commodo nostro. Ciuitas parua, & pauci in ea viri. Venit contra eam Rex maximus, & vallauit eam, extruxitque munitiones per gyrum, & perfecta est obsidio. Inuenitque est in ea vir pauper & sapiens, & liberans urbem per Sapiantiam suam. Eccles. 9.

Exemplis
confir-
matur;

4. Reg. 11. Ioiadas Sacerdos, an non ipsi Ioas Regis Ochoziaz filio, anno ætatis septimo, regnum, quod Athalia, interfecto omni semine regio, usurpârat, pulcherrimo facinore, deuinctis primum sibi Centurionibus & militibus, restituit?

2. Paral. 26. An non sui exercitus bellatorum Oziæ Regis Iuda, qui procedebant ad prælia sub manu Iehiel Scribæ, Misaiæ; Doctoris, & sub manu Hanania qui erat de Ducibus Regis?

Cic. quid? nonne homo togatus, inter libros semper, inter arma nunquã aut raro, versatus, Catilinariã coniuratione consilio magis quã ferro obpressit? Togatusque; nõ armatus, armatos confecit? Togatus dixi, non armatus, ne arma sub toga suspicârere.

Vnde & illud dein de iactauit: edât Arma togæ: cõde dât laureâ lingue. inuidiosè, at tñ verè, si ipsũ audimus.

Morũ qui
prodesse
potuerũt.

Cic. Resp. in Sallust. An ego tunc falso scripsi Cedat arma togæ, qui togatus armatos, & pacè bellũ obpressit? An illud mentium sum, Fortunatã natã me Consule Romã, qui tantum intestinum bellum ac domesticum vrbis incendium extinxit?

Quidius, aut quinis alius, libello ad Pisonem; Ar-
mũ; decus præcedere forensibus actũ;

*Sic etiam magna iam tunc Cicerone iuente
Laurea farundis cesserunt arma sagax.*

Troia, Troia, si olim Laocoönis Sacrificulum
filium Politicum audisses, venantis equum illu-
rataeum lectissimis militibus grauidum, aperire
introduci; forsitan adhuc stantem te, florentem
videremus, neque audiremus; *Et campos, ubi Troia*

*Aeneas Dux ipse optimus ita fatetur; Primum
te omnes, id est videntibus atque audientibus
sis, magna comitante caetera,*

Laocoon ardens, summa decurrit ab arce,

Et procul: ò miseri, quae tanta inlana ciuit?

Creditis auctos hostes? aut vlla putatis

Dona carere dolis Danaum? sic noisus Phylis? quae

Homerus voluntate verberatus, & mendaciter
Troiam ingressus, explorauit vniuersa:

Aui hoc inclusi ligno occultantur Achivi,

Aui haec in nostros fabricata est machina muris,

Inspecura domos, venturaeque desuper iribi:

Aui aliquis latet error: Equo me credite Tenet.

Quid quid id est, timeo Danaos, & dona ferentes?

Auditis consilia Sacerdotis maxime salutaria,
(vt sit) nullus apud quemquam fidei atque auctorita-
tis, maximo Reip. malo?

*Nam (vel Aeneas sensu) si fata Deum, si mens non
fuisse,*

Impulera: ferro Argolicas sudare latebras,

Troiaque nunc stares, Priami que arx alta maneret.

gil. 2. Aeneid.

An non Perri Eremitæ Galli consilia audita, Tu-
ram Sanctam Christianis sub Billionæo olim tradita
runt?

Quid? Et ipsæ sacrificulae, & subductæ à vulgo
lierculae, consilia Politica salutaria dare poterunt?

Cassandra Palladis Sacrificula, etiam Troianis
lutariter admonebat:

Virg. 2.
Aeneid.

*Tunc etiam satis aperit Cassandra futuris
Ora, Dei iussu, non vnquam ei edita Tenent; cui
credidissent, non se capi caedi que vidissent, Ne*

ubi Troia fuit.
Cedendum hoc; Parnis quoque rebus magna iuvari.

Horat. lib. 2. ep. 1.
Iuditha vidua, vna omnium virorum maxime Politicorum totius Betulia consilium reprobavit, & suo Holoternem fregit, & suos liberauit.

Intra mundi elegi Deus, vt confundat fortia.

Johanna illa Virago celeberrima, ex oppido* Valloire, vulgo Virgo Aurelianensis dicta, quid? Non ea annorum circiter 20. consilijs suis Politicis, Bellicis, armisque Carolo illi vel VII. vel (vt vult Ritijs) VIII Gallorum Regi, (quē Henricus Anglus & vulgo Regem Bituricensem pericucum & contemptum adpellabat, quōd solos seu Biturices seu Bituriges in fide manentes haberet) Remos recepit, Aurelium obsidio liberauit, atque ita regni illi restituendi author & Dux fuit, vt Anglis, qui Parisijs ac tota parte Francia dominebantur, nullus in ea deinceps locus relinqueretur, vbi in suo pedem ponerent? Auorum nostrorū parte memoria ista contigerunt. Rhotomagi enim illa anno 1470. è viuis sublata est. *Salus in manu feminae.*

* al Valli colore.

Hollum. Quidam enim prohi doloꝝ qui abierunt

ex nobis. Sacerdotibus, Monachis &c. sed non erant ex nobis, postquam Apostatae & tranſige facti sunt, & proccis in viticeta aut spineta cucullis, laicum cultum induerunt, et aſino derepentē Conſules, ducesq; apud Hæreticos creati; aded caute veni pesserunt, vt essent Ciuitati Diaboli eolamnia firmissima, ciuitati autem Dei fulmina valde metuenda. Vbi didicerant? Elibris, & claustris suis secum exportarant.

Qui nocere.

Non ergo desiderat Politicorum scientia vestem secularem, fugit verò omnino monasticam aut Sacerdotalem. Vt nec cucullus Monachum facit, sic nec purpura Politicum.

Denique, Vnde didicerat etiam Baptista? Nam scire illum Politica exactissimè oportuit, qui Herodem de omnibus malis, quæ fecit, corripuit, Alioqui ignota tractans, sæpè dixisset, malum bonum, & bonum malum.

Quod Iphicrates olim quidam interrogatus, Quis

tu es, qui tantos spiritus tibi sumis? Vix am Eques, an legi-
rius? an V' eles, an Legionarius? Nihil horum, inquit, sed
his omnibus noui imperare: hoc certe multi Sedentes
hoēs Monachi, Eremitæ, Sacerdotes, Concionatores
iure dixerint, pace dixerim Aulicorum Plin. in App.

Horat. li.
2. ep. 1.
Ex Ari-
stoph. ne-
bul.

Et cedant arma togæ.

Militia quamquam piger, & malus: Vtilis v'ibi, & in
Consilio, Calamus, Lingua quoque pugnaturus.

Si nec Duces, nec milites sumus; non Aulicorum
litici; possumus tamen Ducibus, Militibus, Aulicis
atque Politicis salutaria multa consulere, multo magis
reprehendere.

Hæc mea militia est, gerimus, quæ possumus arma.

Dextraq; nõ omni munere nostra vacat Ouid. l. 1. lib. 1.

Fungimur vice cotæ, acutum

Reddere quæ ferrum valet, exors ipsa secūdi: Hor. in Sat.

Sutor ille, qui in Apellis Venere crepidam reparat
dit, sutor dumtaxat erat non pictor, aliquid tamen
dit, & dixit, in quo Pictor etiam lumus etiam ille, qui
non erubuit Apelles, tabulæ intrò receptæ correctio-
ne, confiteri.

Non de coloribus crepidæ Sutor ille, sed de forma
ac mensura disputabat.

Quidni? Crepida enim proprium opus Sutoris
storis, adoptiuum & translaticiuum fuit.

Ita nos, vt nec Politici nec Reges simus, videtur
men quædam possumus in Regum gestis, quæ magis
quæ benè gerantur, quoniã agere, gerere, exequi
gum quidem propria sunt; at de regulis modoq; ip-
di cognoscere, proprium est speculancium atque phi-
losophantium.

Partimur operas. Studemus, scribimus, redi-
sulimus Sedentarij: Actiui & Reges exequuntur.

Quid, quoddam ferè videmus omnes clarius, quid
alieni officij, quàm quid nostri, Lamentarum militari-
ris egregiè oculati, domi protùs cæci?

Vt commodius montes ex vallibus; Valles è mon-
tibus, sic vitia Ordinis cuiuscunq; ab alieni Ordinis
hominibus citius inspectantur.

Videri plebecula optime vbi Principes & Magistratus peccent, Magistratus vbi plebecula.

Vident Laici melius, in quo nos Clerus Domini; & Pagani, in quo nos Christiani in regulam Christi; Ex-tem, in quo nos Belgæ hoc bello quadragenario peccamus; quâ nos ipsi; Nos vicissim clerici acutiùs, in quibus Laici, & Politici isti politiones delinquant, obervamus.

* 1. *Las dicendi* de illis, sicut nostrum non sit audire tantum, & videre omnia ceterum semper tacere. Audientes sumus & interloquutores.

23
Nec ius
dicendi,

Baptistarum est & Concionatorum hæc scire, de his loqui commodè, & cupidinibus Herodis respondere.

Nuper quidem probavi ex his verbis ad Ieremiam; *Concione*
Concione *Concione*

- 1. Paritate finis missionis nostræ, & Prophetarum
- 2. Iure Censuræ & Iudicium;
- 3. Officio Medicorum;
- 4. Episcopalis Cathedra & Ecclesia;
- 5. Christi cautione;
- 6. Natura boni cuiuscunque;
- 7. Periculis;
- 8. Exemplis.

17
Concione
5. huius
op. p. 1.
Probatum
variè,

* 2. *A paritate finis* missionis &c. Quod n. Prophetæ, quo Apostoli missi sunt, huc, id est in eundem finem, & nos missi sumus, ministerij & iuris ipsorum successores, quæ prædicatio spectatur: Sunt illi Alexicaci decreti & nos quoque malorum & vitiatorum depulsores.

10
A sine pa-
ri missio-
num Pro-
phetarum
& nostri,

Ieremias dictum; *constitui te* &c. ut euellas, & destruas, & disperdas, & dissipas, & edifices & plantes, optimo ordine agricultura, ut vitia, quasi tribulos, primum extirpes, corripiendo, quasi sarriendo; deinde virtutes, quasi frumentum insemes, adhortando.

Ierem. 1. Et id quidem super Gentes & Regna. Alteri cuida; *Annuncia domui Iacob peccata eorum*, toti domui, cuius pars potior ipsi Reges & Magistratus Sacri, Profani.

Apostolis autem; *Predicite Evangelium omni creaturae* Græcis, Latinis, Barbaris; iam per me licet, imbet, vt in *viam Gentium abeat*. *Predicite* omni creaturae Plebibus, Regibus, Sceptis, Ligonibus, æque creaturis.

Quid? *Evangelium, Euangelium*, id est, non solum me, & Patre meo fidem, sed rectas de Vitijs & Virtutibus sententias, quas ex me auditu visuq; didicistis.

Ne dubitares ita intelligendum; expressit etiam alibi idem interpret sui; *Et unicus ergo docete omnes gentes baptizantes eo; in nomine Patris, & Filij, & Spiritus Sancti: docentes eos seruare omnia quecumque mandata dixerit Dominus.* *Docetes seruare mandata, nō duntaxat credere Mandata.*

Ad peccatores igitur formandos destinamus, in quoscunque conditionis illi sint.

Huc facit, quod *Lux mundi*, & *Sale terre* nuncupamur; *Lux mundi*, vt errantibus pro Pharo sumus; *Sale terre* vt vlcera, & putrefacta à peccatis iam Baptismo curata, mordaci sale perfricemus, vt in sua nouitate conferuentur.

Sed accidit etiam Regibus, peccare, errare, & labi, non modo quia homines sunt (*Non est enim homo, qui non peccet*) sed quia Reges, & capita populorum, ibique pati sua vlcera, suas tenebras (Nam *sapè sicus seruat eum, ita & lumen eius.*)

Bone Deus! quot sunt Regibus lapides offensiuos & quoties incurfant! & quam sæpè bis ad eundem, vulgari reprehensa prouerbio? *Cic. li. 16. fam. ep. 20.*

Quoties non modò ipsi peccant, sed & peccata labunt Israel?

Cic. 3. de Leg. Vitia non solum ipsi Principes concipiunt, sed etiam in ciuitatem infundunt, plusque exemplo, quam peccato nocent.

Quintil. declam. 4. Hæc conditio Principum, vt quid quid faciant, præcipere videantur.

Si Regibus peccare non contingit, nihilq; præcipere officium agere, cur olim apud Gentes tam multo regno, tam multi vita exuti? cur ab Ecclesia multi exautorati, alij substituti? Vllane pœna, sine culpa?

Cura Deo ipso tam multi flammis sempiternis æternam deuoti, de quibus dictum, *Poenites poeniter*

Ergo Baptistarum, & Concionatorum est de Politicos dicere, in quibus potest Herodes, cæteri que Relinquere.

ij. iure Censuram, & Iudicium. Non minor potestas nostra, quam Censuram apud Romanos, Ephorum apud Lacedæmonios.

Sed Censores Rom. Patritios, Nobiles, & Equites notabant, quid? & Consules ipsos Senatu mouebant. Ephori Regum acta retractabant &c. *Vide Plu. 10. in Cat. Maiore.*

Ergo & talia fori nostri sunt.

Censores & Iudices non sunt, quibus dicitur, *Sede- Math. 19.*

his & vos iudicantes 12. tribus Isra-12
Ut Iudicis & Censoris, clausis quodammodo oculis iudicare, nullius vitij ignoscere; sic & nostrum.

Non est tacebant ad Christum magna eius laude *Math. 22.*
Pharisæi non est tibi cura de aliquo, Non enim respicit personam hominis q. d. pro Cæsare dicenda dices, nihil populi metuens, & pro populo contra Cæsarem de tribus, honorans quidem semper Cæsarem, sed nihil hic reformidans. Math 22.

Zorobabel de Veritate sic ait; *Nec est apud eam accipere personas, neque differentiam.*

Iohannis ergo est, & cuiusque nostrum, cum in Miles, in Pharisæos, in plebeculam & rusticos detonâs, & *genumina viperarum* appellans dicenda dixit, ad Herodem Herodiade perditissimi abutentem, & qua homo est peccantem, non conuere; sed corripere, sed inculcare suum illud *Non licet tibi &c.*

Iohannis est, & cuiusvis nostrum, & Herodem peccantem qua Rex est; corripere de omnibus malis quæ secus; ni velie vulgo censeri, dici accipere personas & differentiam. *Esse ei curas de aliquo, & respicere personam hominis, it est contra Doctoris Iudicis Censorisue perfecti officium delinquere.*

Quid enim est accipere personam hominis, si conuere.

Hh 5 re ad

re ad peccata Herodis, & qua homo, & qua Rex non fuerit?

Iure rùm & Baptistæ, & nostras conciones vultu-
relis arancarum argutuli homines comparant. Vn-
num illæ inquit muscas capiunt, aures & gradibus
las animantes dimitunt, sic bonus iste Magister
ster Iohannes, in plebecula erratula inuehens, in He-
rodus & Potentiorum enormia & vasta scelera, ad-
teria publica, incesta, obpressiones, caedes & reliqua
eius mala omnia que fecit, ne gry quidem.

Dat veniam coruis, vexat Baptista columbas, uti-
sura.

iiij. Officio
Medico-
rum,

* iiij. Officio Medicorum, quorū si q's corpori huma-
nō à planta pedis vsque ad verticem sauciato, aut Reipub-
licæ vni, quam pestis fatigat, sollicitè curandis aduo-
sus est, idem omnia quidem saucij corporis aut Re-
pub. membra studiosè, sed caput corporis illius, & ur-
bis capita & Magistratum studiosissimè & pro-
mùm adcurauerit, ita iure Naturæ impera-
te.

At quid nos, nisi corporis Ecclesiæ spirituales medi-
ci constituti sumus?

Ergo Caput cura prima nostra est.

iiij. Epi-
theris Ca-
thedra,

* iiij. Epithesis Cathedra & Ecclesiæ. Cathedra
hanc vulgò vocant Sedem Veritatis.

Quomodò Cathedra Veritatis, in qua Doctor do-
cere, quæ sentit, de rebus maximis, libetè non po-
test?

Ecclesiam vocat Paulus columnam. Et si in omni
Veritate, asylum Veritatis, Capitolium, quo rebus
speratis, Veritas se recipit. Et columnam Veritatis
quod ibi vt nunc & olim in columnis ferè leguntur
bulæ in Plebem, in Patres, fixæ visuntur, leguntur, in
Veritas de omnibus auditur in Ecclesiâ.

Scholam Veritatis publicam & velut Vniuersita-
tem tam Regum, quàm Populorum, tam fidelium
Excommunicatorum, quàm bene moratorum, tam Inuicem
rum quàm reliquorum Infidelium, & omnium omnino
esse Academiam, Ecclesiâ & Cathedram, maiore

Ati voluerunt, & adiri liberè ab omnibus permiserunt, non ut otij diuersorium, sed Fidei & vitæ Christianæ pedagogium, tam illustrandum docendumque intellectum, quam ad inflammandum mouendumque animosam intelligentis adfectum. Ibi pendula stat *lucerna ardens & lucens.*

At quomodo verè Vniuersitas, si ab ea facultas aliqua excluditur: si in ea de scientia aliqua dicere & docere Professores prohibentur?

In qua vnquã Vniuersitate visum non licere Professoribus Auditoriũ in classes tribuere, & varia variè varias classes docere, pro cuiusq; tã scopo, quam captu?

In qua Vniuersitate prohibitum, ritè Nobiles educantur?

In qua schola aut gymnasio non licet Præsidi cum titonibus exercitari, disputare, controuertere, mone- re, excitare, corripere, corrigere &c? vt tirones gymnasio tẽho silentium imperent.

In qua Vniuersitate docere non liceat eos qui Vni- uersitates vel ipsi exerunt, vel instaurarunt, vel Pro- fessores cum primis adhuc alunt?

Sed Regum opera sunt hæ cathedræ, hæ Vniuersi- tates, hæ templa, aut ipsorum facta recta; Regum e- leemosinis plerique sustentantur. Ergo.

Vt suppeditantibus corporalia, spiritalia ingrati non rependamus?

Ac licet sciant Reges quid vrile quid non, nec dis- cendi ergo huc prodeant, nostrum tamen est *de omni- bus malis quæ fecit*, dicere, corripere, si non vt sciant ho- num iam cognitum, saltem vt illud velint, & nolint malum, si non vt illustremus tenebras Intellectus, saltem vt glacialia illa frigora Adfectus inflamme- mus, & Voluntatem ire, quò ducit rectus Intellectus, compellamus.

Quamquam multa ignorare suorum, Reges, cer- tum est, mole & numero nimiorum negotiorum oc- cupatos, vt discere etiam quædam à Cathedra pos- sent.

* v. Christi cautione, qua iubet prudentes nos esse
cautione,
sicut

sicut serpentes, nobis primum, inde alijs.

Sed serpentes vni capiti cauent (teste Chryso-
mo.) Ergo nobis fidem, caput omnis salutis, inueni-
ante omnia seruiamus; alijs, capita Populorum.
Principes maxime excolamus, excoliamus.

Quis oculus primum capiti suo non cauit, non
vigilauit?

vj. *Natura
boni,*

* vj. *Natura boni cuiuscunque, quæ vult illud esse
diffusiuum, & plus illud commendat, quod est com-
munius.*

Sed recta institutio, cum ad Reges prædicatio
pertingit, & ipsis prodest, & ab ipsis, & per ipsos, ho-
liùs latiusque ad populos deriuatur, quam cum illa
plebes informantur. Ergo melius circa Reges & reg-
ilia, quam circa plebes & plebeia concionando occu-
pari.

Quid est publicum Concionum & libera Veritas
bonum personis maxime publicis, & illius maxime
genis communicare non liceat?

Ut fons publicus & pateas domui tuæ, Regibus ip-
sis non pateat, aut, cum ipsi aduentant, mox accedat.
Princeps primus capiat, primus bibat.

Ut medicina publica, ijs, quos maxime capitis
Reipub. optime valere, non seruiat? Ut illis operetur
non pateat? Ut medicus illorum viuas non spectet,
venæ pullum non tangat, nihil quod recipiant de-
nat?

Ut lucerna posita super candelabrum & incens omnia
qui in domo Ecclesie sumi, solis Regibus tot hominum
indigis, in tantis tamque abstrusorum negotiorum
nebris, non luceat? Ut ipsis claudatur lucerna? Ut al-
quis obicem illis obponat, aut vmbra, & velut estis-
plum faciat?

Ut qui, instar Dei, volunt omnes homines salui fieri,
Reges solos seruare non conentur?

Ut canes, ut excubitores, ut specularores omnibus
conseruandis latrantes, vigilantes, solis Regibus
vicissim nobis peruigilant, quasi rationem nostram redant
obmutescant, & dormiant?

O scenam rerum inuicem!

vij. Pericul. { 1. Regum;
2. Conclonatorum.

vij. Periculis,

Nam si sic nunc oportet, & huc rerum venimus, vt de Herode sit conticefcendum, vix expedit Regibus esse, vix nobis Conclonatoribus, ob pericula hinc vitoramque.

* I. Regum; Nam ipsis hoc silentio via lata sternitur, qua degenerent in Tyrannos, in bestias; & ipforū mala caule fiant, & mera Augiæ stabula: Vt ornatissimi toto corpore, & tota suppellectili, animam habent inotnatissimam: Vt hic beatissimi, alibi post hanc vitam fiant infelicissimi &c.

Apud quos enim Reges sunt vel volones ancillatores, vel silentij, perperam iussi, obseruatores; quid non videmus, quid non audimus?

Neglectis vrenda filix innascitur agris. Virgil.

Per agrum hominis pigri iransiu (ait ille Regum Sapientissimus) *per vineam viri stulti; ecce iorum repleuerant viticæ, & operuerant superficiem eius spine. & materia lapidum destructa erat, id est Conclonatoris frigidæ, & indulgentioris Auditores vitiosissimi ferè sunt & indisciplinatissimi. Ab ipso enim coniuente nutritur velut vmbaculo impuritas atque irrigatur, & mala voluntas velut hostis interius roboratur.*

Idcirco (opinor) in Leuitico peccatum Sacerdotis, peccatum populi adpellatur

Da enim domum à qua murilegus absit, aut si adest, idem non satis dentes vnguesque explicet; quid in ea, præter longa murium agmina inuenias, frumentum, vestes, mercesque cotrodentium?

Quid ex vestib? indifeussis, præter tineas expectes? quid ex ferro, quod nunquam eos aut lima adcingit, præter adrodentem rubiginem?

Quid in gynæceo, præter telas araneorum latissimas & puluerulentas adspicias, in quo nunquam ancillæ scopantes visuntur?

Quid, nisi Lupos grauiter infestantes, in illis villis
aut

aut ouilibus expectes, unde nunquam, non à vilis
non à pastore, non à inolofo, non à latitante
abiguntur? Ibi latrones & fures non modo ubi
pes infidelis, & socij furum, sed etiam ubi ferantur
chæra, & cruces passim vacuæ conspicuntur.

Ita in Curijs, in quibus vel non volunt, vel non
lent, vel non audent, vel non sinuntur canes
trare, & in vicia quavis altè baubare, nihil videtur
possis præter Herodiades, præter Thaides & Lul
nil præter adulteria, incesta, qualia in Curia He
dis; nil præter regna sine Iustitia id est magna & atro
latrocina.

D. Aug. li.
4. ciuit. c.
4.

Canes voco, Scripturæ consensu Concionato
gerentes bella Domini sed cum viuis, non cum terris
sed latratu, non morfit.

Canes, qui viui & latratu vitam testati sunt
mortuis meliores. Eccl. 9.

Canes, qui quo molestiores, & latratu impo
niores, hoc salutariores, vt villis, sic Ecclesijs.

Canes, qui præter domesticos, nec amicos nec
micos agnoscant, feroces a què in omnes; id est Con
cionatores qui præter bene moratos Christianos, &
fideles Catholicos, id est veros domesticos Dei, in
quos omnes Maguos, Plebeios a què impetunt. *non est mecum. contra me est.*

Canes, qui vlcera Lazari lingant non mordent
Canes qui si quos mordent, mordent ut excitent
ab insidijs tutos & incolumes setuent.

Diogenes enim ita de se *Canes quidem in quibus
inimicos mordent; ego vero amicos, vi in coluntur
nem.*

Sine horum canum libero latratu pessime in
gibus.

Concionatorum. * 2. Concionatorum, quibus tum & ve à Deo in
runt, & vae ab hominibus, si verbum loquuntur
runt;

Quibus graue non posse pluuiam volanti aram
gare hereditati suæ, & plantas præcipuas & maxime
tientes complucere;

Cui à comesto libro, & deuoratis radijs cognoscenda veritatis perpetuo sentiendi & ferendi dolores paritientis sed parere nescientis, & secum susurrantem illud Ieremiae, *Ventrum meum, ventrem meum dolens, sensum cordis mei turbati sunt in me; Ierem. 4.*

Nihil accidere potest infelicis quidem hominibus, quam fidendi libertatem amittant, Demosth.

Non quia (ut Polemō aiebat) *suauis sit vera dicere, S. Iob. ser. 9.* quam audire, sed quia triste, posse multis prodesse, & non licere; & *beatius est dare, quam accipere*, id est, apud Deum gratiosior, qui misericordiae opera impendit, quam qui accipit, cum caetera sunt paria.

Nescitis illas plusquam Aecidinas minas Dei in Pastores, in Speculatores, in Canes, se solos patientes, parum vigilantes, parum & obscure latrantes?

Animas ipsorum obfides fore ait, pro animis peccantium ipsorum negligentia. *Sanguinem eorum de manna requiram &c.*

Eris anima tua, pro anima illius.

Non solum qui faciunt, sed etiam qui consentiunt: Qui autem tacet, consentire videtur, iuxta prou.

Imperia soluit, qui tacet iustus loqui. Senec.

Delicta qui non verat, cum posset, iubet. Idem.

Si non obstitisti, occidisti.

Iniustitiae genera duo sunt. Vnum eorum, qui inferunt alteram eorum, qui ab ijs, quibus inferunt, si possint, non propulsant iniuriam. Cic. lib. 1. off.

Qui non defendit, nec obstitit, si potest, iniuriae, tam est in vicia, quam si parentes, aut amicos, aut patriam deserat. Ibid.

Aegyptiorum legibus, reus erat mortis, qui à latronibus periclitanti non succurrisset. To. Boem. lib. 1. de morib. oron. Gent. c. 5.

Ut Romani, eurato periculo paene capti à Gallis Duce

Duce Brenno Capitolij, primâ luce præfectum
biarum ad hostes de saxo præcipitem dederant, quod
non satis aduigilasset, nec Capitolio cauidet. *Ca-
millo & Liius lib. 5. Decad. 1.*

Item quod canes tum non latrassent, annos
in cruce agebant, uti contra anseres quod fides
vigiles excitassent honoratio nescio quo mun-
bant; Sic Deus mutos Concionatores parus excep-
rus.

Hinc illud *V. & mihi quia tacui.*

Et; *V. & mihi si non euangelizauero.*

viiij. Ex-
plis Diuo-
rum.

* viij. Exempla valdè illustribus; Vt raceam
stū de Cæsaris tributo interrogatum, nil tergite-
tum respondisse; Elias in Achabum Regem pite-
tem quam sæpè, quam multa dixit!

Quid Micheas c. 3? *Audate hæc Principes domus
& Iudices domus Israel, qui abominamini iudicium, &
ma recta peruertitis. Qui edificatis Sion in sanguinibus,
Ierusalem in iniquitate. Principes eius in manibus
bant & Sacerdotes eius in mercede docebant. Sunt ista
litica, an non? Sunt ista ad Potentes?*

2 paral. 19. Iehu Propheta taxauit Iosaphatum
gem Iuda quod Regi Israël suppetias ferret. *Impe-
bes auxilium, inquit, & his qui oderunt Dominum
iungeris, & idcirco iram quidem Domini merderis;
na opera inuenta sunt in te &c. Quid magis Politia-
quam federum tractatio?*

Quid Isaias 30? *V. & filij desertiores... qui ambulatis
descendatis in Aegyptum, & os meum non interrogabis,
rantes auxilium in fortitudine Pharaonis, & habentes
etiam in umbra Aegypti. Et eris vobis fortitudo Pharaonis
in confusione, & fiducia umbra Aegypti in egenitate,
q. d. viribus barbarorum & impiorum firmare vestra,
quam religione maluistis, & auxilia vndique accipere
se quam me inuocare, de me bene sperare &c. *Impe-
ipsa auxilia & fulera quæ putabatis, erunt vobis
minam. Videtis de auxilijs acceptis, datis, de federum
bus tractasse Prophetas. Nihil autem magis Politia-
quam sint ista. Ergo & nostri quoque non Politia-
D. An.**

D. Ambrosius Theodosium Augustum quod Theodosianos plus a quo punisset, Mediolani Ecclesie adire prohibuit, palamque reprehedit. Scriptor quidam bonus aui nostri ait publice & populo inspectante in altarium. Trip. hist. l. 9. c. 36. Mich. Glyc. p. 4. Annal. vi. de Ambrosio. ep. 28.

Sane ista politica an non, cardes civium, seditiones milicium? De his tamen agere Ambrosio licuit, quin & ab ipso Theodosio Constantinopolim reuerso laudatus est cum dixit, *Episcopus Ambrosius* q. d. Verè Ambrosius tum gessit Episcopum, Episcopus sanè rarus. Ergo illa nostri fori.

D. Chrysothomus in nobilium licentio rem viuendi licentiam inuectus.

Idem Eudoxiam Augustam reprehendit, quod Calpurnio viduae agrum ademisset.

Eusebius Caesariensis quid possint Sacerdotes in Paganos ostendit hæc de Philippo Imperatore Gordiani successore anno Do. 246. referens istissimis verbis: De hoc (inquit) iraditum nobis est, quod Christianus fuerit. & in die Pasche, id est in ipsis vigilijs, cum interesse voluisset, & communicare mysterijs, ab Episcopo loci non prius esse permittum, nisi confiteretur peccata sua, & inter penitentem sciret, nec villo modo copiam sibi mysteriorum futurum, nisi prius per penitentiam, culpas, que de eo ferebantur, diluisset. Ferunt igitur libenter eum, quod a Sacerdote imperatum fuerat suscepisse, diuinum sibi inesse meritum, & fidem religionis plenissimam rebus atque operibus comprobando. Euseb. lib. 6. hist. Eccl. c. 25.

Diuus Thomas Canuariensis Antistes cognomento Beccuet, vir summa integritate atque prudentia, cum cereretur Regem quotidie Sacerdotes minus idoneos aut eligere Episcopos, aut ad alia perducere Sacerdotia, ac ex prescripto Romanicarum legum, iure (vi ille aiebat) suo viuendo, nihil que a maiorum consuetudine atque concessis alienum facienda, amantem Sacerdotalis Ordinis auctoritatem dignitatemque frangere, & demum ius fasque conari irabere quo vellet, prius eum amice admonuit, vt de negotio desisteret, a quibus

que se aduersus populum gereret; deinde in eadem
 rum proficere animaduertet; si autem suas non remittat
 re partes, ut de laboris premio satis certum habet, ut
 omnis vitæ periculi oblitus, communis causæ iuenda
 propalam Henrico resistere, multisque eam armata
 incepto deterrere conatus est. Polyd. Virgilius hist. Angl.
 libr. 13.

ix. Regū
 vsu.

* ix. Regum vsu. Nam & ipsi nonnunquam Scri-
 ribus Sacerdotibus, & Monachis vel implorant,
 spontaneis vtuntur, vt libris & apologeticis
 pro causa regia militent, & vi rationum populum
 ordinem adducant, in quem suis armis cogent
 vel desperant, vel tentare forsitan caritate
 suorum nolant.

Concionatoribus nihil indignantur, cum per
 casionem illius loci, *Reddite, que sunt Cesaris*
 aut alterius cuiuscunque similis, populo per
 tributorum pensionem iuris esse diuini non
 quam humani, & naturalis, vt reuera est, & de-
 pendique est necessarium.

Quin imò, si quis populus paulò tardior ad
 ta; ministri regij Concionatorum opem non
 leniter implorant, vt si qua via commode possit,
 his dicant, huc populum adducant.

Emoriar, nisi Principis cuiusdam magni
 nostram aliquandò opem huc implorauerit, per-
 titque (vt debui) perlibenter.

An forsitan possumus Politica adtingere, cum
 ipsis stamus, at cum contra ipsos, non possumus?

Possumus de pacibus contra turbatores dicere,
 sanè debemus) & de officio subditorum erga Reges
 suos ac Dominos; de Dominorum autem immunitate
 pacis turbatrice (*Opus enim Iustitiæ Pax, ait Isaias*)
 possumus?

Isai. 32.

Matt. 22.

Possumus dicere *Reddite, que sunt Cesaris*, & aliter
 ingeminare ad populum *affer, affer*; non possumus
 Cesaribus dicere, *Reddite, que sunt Dei, Deo*, que po-
 puli, populo? tributa vertite in stipendia? possunt
 ppa.

na. *serue?* Potentiores & fortiores semper adiutare
 licebit; nunquam verò *iubueni e obpresso?*

Isai. 6.

An ut quidam volunt Concionatores semper ad
 suos Monachos dicere de obedientia Monachorum
 ad Abbates, nihil ad Abbates de cura Monachorum,
 ita vellet Herodiani Baptistas semper Galileis in-
 culcare obseruantiam Herodis Herodi autem ne gry
 quidem dicere, de cura, defensione, & amore Galilæ-
 orum?

An velint rerum Domini & Magistri populorum,
 suos sua verba & verbera, suas secures, & gladios pa-
 ti, cum deliquerunt, ac meritò quidem: sed nolint,
 cum & ipsi in Deum aut Ecclesiam peccarint, Magi-
 strorum Ecclesiæ, & Dei Legatorum ullam discipli-
 nam aut notam pati? Quæ tandem scola sine disci-
 plina?

Ut sint supra leges suas, non sunt supra leges Dei
 aut Ecclesiæ, non supra doctorum Ecclesiæ & Lega-
 torum Dei monitiones. Hæc cathedra, Reges discipu-
 los nostros constituit.

Zorobabel, quum dixit potentiorum Vino, Mulie-
 ribus, & Rege Veritatem, & populi omnes, quum eius
 dicto adplauerunt, & vociferati sunt, *Magna est Veri-
 tas.* *præcæleis,* satis indicarunt etiam Reges prædica-
 tioni Veritatis capita & diademata sua submittere o-
 portere.

Plutarchus quoque qui tomo 2. moral. libellum
 fecit, quo docet maxime cum principibus, philoso-
 pho esse disputandum.

Audaçter & fidenter dico, est Herodes & Herodias
 quæuis huius fori nostri.

Daniel paucis ostendit, omnes, & omnia, fori es-
 se Prophetarum dicens, *Non obedimus inquit, seruis*
is Prophetis, qui loquuntur in nomine tuo Regibus no-
stris, Principibus nostris, Patribus nostris, omni populo terræ,
q. d. Si audissemus, meliore loco staret Respub. Judæ-
orum.

Dan. 9.

Sed audio: Quid Sacerdotib* & Cōcionatorib* aiunt
 qui-

quidam) cum Bellis, cum Tributis, cum Militia
ciplina &c? Sunt illa saltem fori secularis.

Nemo militans Deo implicat se negotijs secularibus
Timoth. 2.

Apostoli Duces nostri de seip[s]is iam olim pronun-
ciarunt; non est æquum nos ministrare mensis, & retinere
verbum Dei. Act.

Aliud tra- A quo tempore Sacerdotes, & monachi res publi-
ctare. cas, sacris manibus tractare cœperunt, manus ad profa-
Politica, entis (vt sic Virgilium insecutam)
ea geren- *Virgineas aut[em] Diva contingere vitas;*
do; aliud *Ex illo fluere, ac retro sublapsa referri*
dicendo, *Spes Danaum, fractæ vires, auersa Dei mens,* in illa
aut scri- modum successit. Bona tempora (vt Galli loquuntur)
bendo de & beata nos deferuerunt.
ipsis.

** Respondeo * 1. Aliud esse, ista tractare gerendo,*
aliud tractare docendo, aut de istis sententiam pro-

ferendo. A primo satis abhorremus; ab altero non ab-

tem.

Bella gerant alij, Proteſtans amet; id est Deum, & illius

uiarium suum Sacerdos colat; alijs cedat vsum & con-

stitutionem armorum. Sinite arma viris &c., trinitate

vo.

Tributariam pecuniã numeret laicus etiam pro
seu Quæstor Ignoret Concionator, monetæ ager-
ret, vitæ numismate Censuræ, cuius imago sit & super
tio, Cesarisne, an Herodis, profanum ne, an Sanctum

Militem ordinet Imp. aut Equitum Magister
Arma Sacerdotum lachrymæ, orationes &c. Divus Iu-

brofius.

Diuus Cyprianus lib. 1. ep. 1. *Occidere Innocentium in-*

nocentem licet
Petrus gladium etiam pro Christo exsertum
mox iussus recondere.

Sententiam autem de illis dicere cur non possit
Baptista rogatus à militibus quid facerent ad
tam beatam non aliò remisit, aut ad Politicos, quod
parum ad ius dicendi de illis ad se omninò non pertineret. Dixit
nos,

vt de

videre fori sui quod sensit, consuluit vivere contentos stipendijs, neminem concutere &c.

Dominus noster Iesus Christus rogatus, quid sentiret de tributo Cæsareo, non dixit non esse suum illa adtingere, sed rem mox agitavit, & sententiam dixit.

Si nobis aut Concionatoribus illicitum Politica adtingere; non erat Christo vllum tutius perfugium ab insidijs tentatorum, quam id dixisse.

Ergo illa minimè nostra primo modo; secundo modo maximè nostra, sicut lupanaria, telonia &c.

Bella, Pacificationes, Tributa, Fœdera cum Turca, cum Hæreticis &c. fori nostri sunt secundo illo modo.

1. *Quæ dicit artem gerendi*, ipsam pugnam & actum simpliciter, nullo adpectu honoris Dei, aut salutis proximi. Cum ergo quaeritur, hastenè an bombardæ; equesne, an pedes huic aut illi bello magis conveniat; aut, murusne lateritius, an agger è terra, an turres magis expediant &c. tum non est propriè bellum fori nostri.

Bellum dupliciter respici potest, vel

2. *Quæ dicit aliquid morale bonum aut malum*. Ut, cum quaeritur, Sitne hoc bellum iustum vel iniustum? Aut si iustum, an sic aut sic gerendo, nihil peccetur? An auxilia Turca postulanda? an fœdus arctum cum eo ferendum? An tributa Ecclesiasticis quoq; in bello merè politico, imperanda? Tributa, cuius sint, & uti administranda? &c. Hac, omninò & propriè sunt fori nostri, quorum scilicet est proprium inter leprâ & non lepram, iudicare. Tum nō sunt illa negotia merè secularia, quib; Deo militans acare non possit. Tum pertinent ad Theologiam moralem. & illam quam vocant Casuum Cōscientiæ.

Quæ opus iustitiæ, omnino ad nos.

Augustus Imperator confedit, qui
 litus saepe dicere, necessarium esse au-
 bene iueq; gerendum, ut Dignitas
 reni; rincipes suscipere; & huiusmodi
 rent; & ut nunc loquuntur, nostri
 Duces gere; eni Gueuaria nosse
 reis ep ad Marchionem Pelicentia

Propheta praeuenerunt, nos sequimur: & in
 saias) suis deseriores &c. qui ambulati, ut desentia
 A. Ipium &c. sperantes auxilium in fortitudine
 nu, & habentes fiduciam in umbra Aegypti, & in
 fortitudo Pharaonis in confusionem. Isai. c. 30.

Et: & qui descendunt in Aegyptum ad auxilium, ut
 quis sperantes &c. Aegyptus homo, & non Deus, & ip-
 eorum caro & non spiritus Isai. 31.

Iehu filius Hanani videns, quom Iosaphat
 Iuda dixit; impio praebes auxilium. & hu qui odere
 minum amicitia tingeris, & idcirco iram quidem
 merebaris &c. 2. Paral. 19.

Jam iam dixi id ipsum quidem, sed hic repeti
 tunissimum.

Tributa ergo & Quaestores, Dardanarios, & quos
 vulgus vocat) Pagadores, Contadores &c. quae
 esse possunt vel nimia, vel rebus non congruis im-
 rata, vel infide collecta, vel male distributa, quae
 verti potest, aliquando Aetarium in spoliarium, quod
 in militem & militiam non rite expenduntur, quod
 miles ad tumultuandum publico damno sepe
 irritatur; eorumque interim phaleris, & ephippiis,
 stibus, armis calcaribus ipsorum & aliquot
 auro late micantibus, minantibus caelo reditu
 cantium Sion in sanguinibus, fori etiam nostri esse
 non videri?

Mich. 3.

Poenas etiam, quibus Princeps adficiat delinque-
 tes, qua vel nimia, vel nimis remissa &c.

Terent. in
And.

D. Ambr. an non in Theodosio (ut nunc nichil
 prendit vel nimiam sauitiam vel puniendi
 Poenalia, Politica sunt, & nostra, ut ne quid mirum

Nescitis quoniam Angelos iudicabimus in quanto magis
 cularia?

Ad summa admissi, censendi non sumus indigni, qui
de minimis iudicemus.

Sententia odiosa (Auditores) attamen vera, odiosi-
et quum publicus usus illius est.

obsequium amicos, Veritas odium parit. Terent. in
And.

Sed uoli querere fieri Iudex (neque Concionator,
qui iudicij quandam speciem etiam exercet) nisi va-
let uirtute irumpere iniquitates: ne forte eximescas fa-
ctem Poen. 11, & ponas scandalum in agilitate tua. Eccli.

7. Quod adfertur praiudicatum ab Apostolis, Non
est bonum nos relinquere verbum Dei &c. pro nobis est;
Nam consentit nil verbo Dei antefendum, & nos
hic pro Dei verbo liberè disseminando delitiga-
mus.

Mals interdum, multi me non caute, quam pauci me
bonè fecisse existiment. Cic. libr. 8. ad Att. ep.
25.

Hic progredi debet Sacerdos optimus, ut dum nul-
lum fugiolum hominem verbis incastigatum præterit,
vel ipsam impudentia notam minimè pertimescat, ait
Petrus Valerianus libr. 5. Hieroglyph. c. 1.

Aliquid nonnunquam pro Deo, pro Veritate, pro
Ecclesia, pro Regno, pro Regibus, pro Plebecula au-
dendum & patiendum.

Quid tùm si Cynicum, si canem, si mordacem, si
importunum &c. pro Deo vocent?

Quid tùm si contingat illud, Dauidis, Perfecto o-
deram illos, & inimici facti sunt mihi?

Et, circumdederunt me sicut apes, & exarserunt si-
cut ignis in strinis, & in nomine Domini, quia vilius sum in
eos: Quid tùm?

Interdum autem & Potentes cariores nos deindè
habent, postquam liberas & minime pedacias no-
stras sententias audierunt. Ad se redeunt. Onus no-
strum vident. Non quid, sed cur; & quo animo dici-
mus, tandem intelligunt.

Zorobabeli, postquam ingenuè Veritatem Regi
præ-

præualere pronuntiaſſet, dixit Rex Daniuſiſte:
ſi quid vis amplius, quam qua ſcripta ſunt, & dabo
ſecundum quod inuentum eſt ſapientior proximo, & pro
mibi ſedebis, & cognatum meum vocaberis. Elſora 4.

Theodoſius Conſtantinopolim ad Ambroſium
ſuo caſtigatore reuerſus, a Neſtario rogatus, cur
erarium non ingrederetur, tantum reſpondit, no
piſcopum Ambroſium. Mich. Glycas p. 4. Annal.

* 1. Calumnia eſt, alicui obiectio. Nam contra, reſ
multis Sacerdotes ſoli cum Deo, & monachi ſunt
victorias, Paces, Indutias &c. conciliare poterunt.

Iohannes quidam ſolitarium apud Lycum Thra
dis oppidum commorans obediendi ſimplicitate, in
dem prophetandi donum conſequutus, in magnis
bellorum difficultatibus Theodoſium principem
cum hoſte congregi timeret, ſuis animavit oratione
certiſſimo victoria euentu: ita ut ille deinceps
men nullum iniret niſi ipſo conſulto. *Ma. h. l. 4. p. 2.*
Cafſiano lib. 4. de inſtit. c. 23.

Bene eſſe
regibus a
conſilio
Sacerdo
tum,

Perſarum Regibus diu bene fuit, Magorum con
ſilio omnia agentibus.

Non alia ſere tempora beatiora olim, quam quibus
iſde erant Reges & Sacerdotes. Aurea vocabuntur.

Et cum mixta fuerunt apud Iudaos tribus ſacer
dotalis cum Regia.

Chriſtianorum exercitum aliquando peritum, ob
ſiſtum D. Franciſci contempſiſſe.

Quid inſalutaria tempora, ex quo Sacerdotes & Mo
nachi Rempub. adtigerunt?

Clericos
non ſunt
magis
adhibere
ſolent.

Imò vero ut Neptunus desperatis ſumma reſpon
ſate rebus, ſic ipſi regibus alioqui petitis ſuccurrunt
aliquando ſponte aliquando inuitati. *Ammon. etiam po
ſt. in iſtorum virorum iudicio, quicquid benefactum in
bello eſt (tempore Huniada ſcilicet) aut Caſtroſi Vici
ciſciani ſalutari, aut conſilii aſcribitur, ait lo. Heccolus
in panegyrico ſuo pag. 49.*

Sed & inuiti ſatis in hanc paleſtram deſcendunt
Sacerdotes, & Concionatores. Extremis quibus
bis extremum hoc remedium.

Nec Deus, aut Dei minister Sacerdos, interfit, nisi di-

gnos vindice nodus

Incidit. Horat. in Arte.

D. Gregor. Nazianz. ep. 71. al. 68. ad Posthumiānū
pro pace. Quod si cupiam nimium curiosus esse videar, quod
cum a negotijs recesserim, non tamen curam & sollicitudinē
abiecerim, hoc ne mireris. Non enim quemadmodum a throno
& fastuoso supercilio, ita etiam a pietate secessimus. Quin
pauca eo maiorem fidem auctoritatemque apud te habueris
mihi videor: ut qui non rem meam priuatam, sed publicam
voluntatem curem.

D. August. lib. 19. ciuit. c. 19. Otium sanctum querit
libertas eritatis: negotium iustum suscipi necessitas chari-
tatis. Quam sarcinam si nullus imponit, percipiendae atque
in uia uacandum est Veritati. si autem imponitur, susci-
pienda est propter charitatis necessitatem.

Quo tempore a pop. Antiocheno Imperatricis sta-
tua fuerat deturbata, homines solitariam vitam in iu-
gis montium exercentes, egregie philosophiam do-
ctrinamque suam declarauerunt. Nam Deum precati
descenderunt, & in haec uerba ministros Imperatoris
compellarunt: *Hæc Imperatori Domino vestro renunita-
te, ut in opere tu propter euersam imaginem eream indig-
nitas, qui Deum æquo latuum animo tenes, si abs te suam
imaginem indignum in modum iractari uideat?* Michael
Glycas p. 4. Annal.

De Ilaacio Eremita, qui Valentis Imp. Arriani, ad
bellum in Gothos proficiscentis, equum freno corri-
puit, supra dixi ex Theodoreto lib. 4. c. 24.

Item de Aphratis monachi occurſu eidem Valenti.
Vestem sit meminisse.

Antonium illum Magnum, Abbatem, & solitudi-
nis præcipuum amatorem, legimus quoque aliquan-
do ad hæreticos conuincendos, relicta solitudine A-
lexandriam uenisse. Intermitte ergo Eremiti quietem,
dum ab bellum egreditur, contra illos pugnaturus, a
quibus Catholicae fidei murus quarebatur.

Ut publico incendio in vrbe grassante, inuiti qui-
dem, tamen inuitati aut iussi, de claustris erumpim^{us}

Franciscani, aquam & operas collaturis; ita & sic.

1. cor. 10. Ego per omnia omnibus placeo. non quae quod mihi utile est, sed quod multis, ut saluam.

Ciceroni genus illud Philosophorum omne datur, quod nunquam omnino putat sibi ad Rem accedendum. Patria enim etiam monachi nati sunt, qui ad spectus me iam senescentem, & alioqui fecerunt, Romam abripuit, & forsitan reuersum iam non aliud quoque procul feret, quod felix ac fauoribus gratia Dei.

Tantum verò abest, ut minus beata temporum aut Sacerdotum cura de Rep. ut Plato potius cogit, iam de iure beatus fore Rep. vel cum Reges philosophi caperint, vel regnare philosophi.

III.

Quid respondendum obijcientibus, memoria errorum, non sanctitatem.

Concionatorum memoria ut felix.

Reliquum est (Auditores) nos iam duobus obiectis Politicorum respondere.

Calumniam } 1. Memoriam, turenim etiam } 2. Sanctitatem.

*1. Memoriam etiam. Nam aiunt, Concionatores cardine argumenti sui motos videri, cum Herodotus adulteriorum corripuit, & praeterea de omnibus malis, quae fecit. Haec interim erroneas dicere, ne videtur turpiter obmutescere.

*2. Sanctitatem. Impares Prophetis & Baptizatores omni vita, non debere paria audere.

Pugnandum } 1. Memoria, igitur nunc } 2. Sanctitate.

*j. Memoria. Dicimus ergo confirmari illam edictis multis, tam nostris, quam alienis.

Sed ediscunt necessario Concionatores peritiam multa, & Sua, & Aliena.

Sua, cum suas ipsi Conciones sibi scribunt, & ediscunt.

Aliena, cum a Patribus aut Neotericis sic praestantur.

ciones ediscunt, vel quia sunt ipsi domi curæ supelle-
ctilis, vel a nullo possit dici quidquam melius, quam
quod a Patribus.

Aliena item; quoniam vt plurimum, etiam qui suas
sibi conciones scribunt, intertexunt nunc seculi no-
mre plurima *verba non sua*, sed Scripturarum, sed
Patrum Ecclesiæ, sed Philosophorum, & Poetarum
&c. Ergo.

*ij. *subrietate*, & Continentia. Sed eæ virtutes pro-
prie sunt Religiosorum & Concionatorum. Ergo.

*iij. *Quære a* perturbationibus, curatum strepitu.
Quædam enim curarum pondera sensus. Sed vulgò bea-
tos nos dicitis Monachos, qui sine curis degunt.

Et certe non video quæ tot curæ esse possint homi-
num, qui iam pridem omnibus renunciauerunt.

*iij. *Locis* & sedibus animo signatis, multis, multū
vatis, quales sunt domus magnæ, in multas cellas
ac recessus deductæ.

Sed eiusmodi sunt monasteria. Ne quid dicam de
imagibus. Ergo.

*iij. *Enotixim* Evangelici. Vt Theseus olim inextri-
cabili Labiryntho clausus, inde filius Ariadnes sequu-
tus facile sese extricauit; sic Concionator memoria
sistente, mōx in orbitam redire potest, Evangelij pro-
positi ductum dumtaxat, quasi filum, loquendo, & di-
cendo (quod veteres plerique solebant) vocem illam
(*sequitur*: postquam legebat, opinor, olim vel Lector,
vel Diaconus, quod sequebatur; aut, vt sæpè Demo-
sthenes, maxime oratione de Corona, dicendo (*Reci-
ta* &c; *ape. & recita Recita* Decretum. *Recita* ipsas *phi-
losophicas*. & his similia.) Illa enim recitatione recol-
ligere animū potest, & mōx abundè habere argumen-
ta noui, quod sequatur, vt non vageretur, nec incurrat
quod non debet.

*iij. *Præparam* alia propositi monumenta, & medica-
menta, simplicia, composita, quibus religiosi vti pos-
sumus æque ac laici, & inde confirmari.

*iij. *Auxilio Dei* speciatim hic promisso; *Cū steteritis*
starebat suis Christus) ante *Reyes & Presides* uolite *con-
suetudine*

are quomodo, aut quid loquamini; dabitur enim vobis la hora quid loquamini. Non enim vos estis qui loquimini, sed Spiritus Patris vestri qui loquitur in vobis.

Sed quid opus memoriae nostrae defensione, & quasi ostentatione?

Responderi melius potuit dicentibus, nos memoria lapsos, cum Politica tangimus, vel

1. Nugatorium esse dicant;
2. Facere pro nobis contra Politicos.

Concionatorum curas precipuas non esse de Politicis,

*j. Nugatorium esse. Sic enim ferè mulierculares & triobolares meretriculae loquuntur de maribus eloquentissimis etiam viris, quoties in mundis habitibus luxuriam, ostio bipatente, id est argumens vitante, paulò latius effertur.

O vere Phrygiae neque enim Phryges. Sicut mulieris eiusmodi fusos & verticillos istos leuiculae istae non colos sed clauas Herculanias in nos vibrat, impotentes à seculo.

An enim res, aut muliercularum, aut vestrae Politicorum, nobis ita placeant, vt mutis alioqui ferantur primae in buccam redant? vt de ijs, velut ex abundantia cordis, os loquatur delirantium, & a scopo suo decurrantur?

Ita nobis altè impressæ, vt sopiti, imò & vigilantes sic de ijs somniemus? vt errorum animi, illis hinc illuc, illæ vnicum asylium?

Ab his tanta me dicendi venuri laborare, vt in meo facere oporteat, aiebat olim Plato ad Dionysium, postquam eum contemptum, ob eius cum Diono amiciciam, vltima sedè discumbere iusserat, ita etiam loquannauerat; *Foris nunc ai ierit Plato*, multa aduersum me Academia dicenda habebit; Absit etiam à nobis, tam opes esse rerum aliarum magis feruorem & pulcherrimum, aut aded negotijs Curiae curiosè adfixos esse, vt de illis non possimus non loqui, quoties nos proprii thematis memoria fefellerit. *Stob. ser. 11.*

Næ, nos, post deditos omninè tot annorum studii

is animos, & a quadrimatu ferè ad 47. iam ætatis an-
 num inter libros chartasque vertati, post tot perugi-
 lant in somnia noctes, admodum parum profecerim-
 us, si a proposito (vt fieri potest) tantillo in Con-
 cione deui, nullum habeam familiarius, commodi-
 us aut vicinius, quam mundi muliebris, quam Nego-
 tiorum Curia seu diuersorium seu refugium, maxime
 cum sciamus, istorum illius egregia Scientia Deorū
 portus, non magis tutos aut fidos aduenis esse, quam
 utas Lusitidis Tyranni Egyptiorum, hospites suos
 inuolantis; aut ipsos Sirenum portus aduauigantes
 mergentium, aut Lucanorum, qui Ænea Palinurum
 nauis lapsum in mare, post triduanam natationem e-
 mergentem, erucidarunt.

Treu Noxæ hibernas immensa per æquora nocte is
Fexi me violentu aqua: vix lumine quario
Profeci Italiam, summa sublimis ab vnda.
Perulator a in abam terra, iam tuta venbam:
Negens crudelis madida cum veste granatum,
Pendensque vncis manibus apua aspera montis,
Ferrum assijet, prædamque ignara putasset, ait ipse &
Æneid.

Sunt alij, sunt alij Concionatoribus naufragan-
 tis in portu, sunt stationes alia, alia Xeno-
 dochia peregrinantis animi tutiora, & honoratiora:
 Sunt loca communiora, & accessu faciliora, vt de Deo
 ipso, de eius vel Timore, vel amore, & mille alia, in
 quæ licet nauim forè decurrantem ad tantisper sta-
 bulandum, dum æstus deserueat, tutius detorque-
 re.

Illæ, illa nobis pro Latio, & vero Portu-Gratiæ.
 Scimus heu! nimium scimus, quam Curia sit *statio*
male fida corinis.

Heu fuge crudeles terras, fuge litus auarum; Æneid.
 *ij. Facere pro nobis contra Politicos. Si enim signum
 est lapsæ in Concione memoriæ nostræ, Politicorum
 tractatio, & necesse est, tractationem illam speciatim,
 non quamlibet è tam multis, a nobis haberi motu vel
 nostro, vel diuino, vel vtroque; Alterutro horum vel
 vtroque

Politicos
 erranti-
 bus portu
 male fide
 esse.

Esse alias
 stationes
 tutiores
 fluctuan-
 tibus.

Calum-
niam po-
liticorum
facere
pro Con-
cionato-
ribus,

utroq; à vobis, concesso, extorquemus eum ab ip-
sibus alterum istorum, vel Concionatores esse in Politi-
ca verfatissimos, vel non esse reprehendendos, cum in
litica tractant, vel utrumque.

Memoria lapsi Con-
cionatores tractant } 1. Proprio & suo?
Politica, motu, vel } 2. Diuino?

Nam si
motu pro-
prio huc
ferantur
cum flu-
tuant; o-
stendunt
res illas
sibi
familiari-
ssimas,

*1. Motu proprio: Ergo ut res sæpè meditantur, res
quæ vehementer cordi sunt; ut res optimè cogitantur
res, quibus adeo pleni, & velut inebriati sunt, memo-
riam necesse sit, & perpetua esse de ipsis somnia-
re. Recursant enim sapius, quæcumque sunt quibus
di.

Ergo falso dicuntur Concionatores negotia
& Status non capere, non intelligere magis, quam
es Beotica.

Ecce enim ipse res tam notas ipse se facientur,
vigilantes, dormientes, delirantes, & motu
ordine argumenti sui de illis imprimis agant, nihil aliud
somnia, non aliam canant cantilenam.

Si diuino,
nihil re-
prehendi-
endos
qui se
quintur.
Horat. in
serm.

*2. Diuino (quod magis arbitror) Ergo tanto magis
potius ipsa tractamus, ad quæ Deus ducit dicantur
potius trahit? Nam neque chorda sonum reddit, quem per
manu & mens

Postquamque grauem persæpè remittit aratum. ad
ad Paschale Kyrie eleyson, ex improviso qui otium
templi digitis ferit, reddit inexpectatum de
ni.

Ergo tanto minus Herodes Iohanni aut nobis
bet irasci, dicentibus Non licet tibi &c. corripere
omnibus malis que fecit, ut qui Deo ducente aut trahente
te loquimur. Non enim vos estis qui loquimini, sed
spiritus Patris vestri qui loquitur in vobis.

Si quis loquitur, quasi sermones Dei: si quis ministrat,
quam ex virtute, quam administrat Deum, ut in omnibus
honorificetur Deus per Iesum Christum Dominum nostrum
2. Pet. 4.

Audire hæc crede Deo; & Sequere Deum, tam Concionatori, quam Auditori, necessarium.

Eccui profert potius, aut sit venalis lingua nostra, quam Deo & auctori suo?

Et profectò, vt nautam tendere quò non vult, sæpè cogit vis ventorù inuictissima; sic Baptistam, & quemque nostrum non raro turbo ille impellens Spiritus sancti,

quo me-cumque rapit tempestas inspirationum Dei de-ferat hospes, dicere meritò possit vnusquisque nostrù, Ezechielis animalia illa quatuor, vbi erat impetus spirituum, illuc gradebatur. Ezech. 1.

Vel onam aliò tendentem, aliò in Niniuem, ad Regem populumque arguendum, Deus vi tempestatis inexpectata, & cæro, quasi alio illuc tendente nauigio, transtulit, sic nos sæpè alia meditato, alia dicere cogit turbo ille impellens Spiritus Omnipotentis Dei.

— Pmphora cepit
Anhuat: currente rota tunc vrceus exit, Horatius in Arte.

Abacuc aliò proficiscens aliò derepentè translatus est, & paratus alijs cibus, ad alium interuersus.

Daniel. 14. erat Abacuc propheta in iudea, & ipse coxerat palmentum, & intrinerat panes in aluolo: & ibat in campo, vt ferret messoribus. Dixitque Angelus Domini ad Habacuc, Fer prandium quod habes. in Babylonem Danieli, qui est in lacu leonum. Et dixit Habacuc, Domine Babylonem non vidi, & lacum nescio. Et adprehendit eum Angelus Domini in vertice eius, & portauit eum capillo capiti sui, posuitque eum in Babylonem super lacum, in impetu spiritus sui. Et clamauit Habacuc, dicens: Daniel, tolle prandium, quod misi tibi Deus.

O rem Sacramentosam! & nostrè huic rei maximè conuenientem!

Vtrobique de cibo agitur, sed hic de animi, ibi de corporis. Propheta hic propheta illic.

Habacuc ibi; & hic Habacuc. id est luctator in vitia s. vel amplexans, Virtutes, sc. quæ Concionatoris ita sunt propria, vt Habacuc meritò dici possit.

Babylon

Concionatores aliquando alia meditato alia dicere

Horatius

Babylon illic; *Babylon* isthic, id est *Confusio*, quod nomen *Curijs* multis iure indideris, si quando *Babylon* contingeret.

Babylon, caput regni *Chaldæorum*, regia *Nemur* & *Curia*, capita sunt regnorum, & *Retumpubæ* &c.

Babylon populum *Judæorum* annos *LXX* capere tenuit, trucidavit.

Judæa ibi; & hic *Judæa*, id est *laudatio* sive *Confusio* *Ecclesiarum* seu *templorum* est propria. Melius in *Judæa*, populus *mechanicus* ibi proficiens. *Daniel* est *iudicium Dei*, *Reges* & *Potentes*, quorum est *Dei* iudicare.

Utrobique *cibi* interuersura.

Nam, ut interuersus ibi *cibus* minus cum *metu* riuus a *messoribus*, a *Judæa*, ad *Danilem* egerant in *Babylonem*; sic *sapè* in *templo* *concioues* *populi* res, que *populo* a nobis *paratæ* erant & *medicantur*, tunc ipsi *fortè* minus *necessaria*, diuinitus *nescio* *quomodo* *detorquentur*, alioque & ad *alios* *transfertur*, in *Babylonem*, in *Curiam*, in *Aulicos*, in *palatium* *Herodis* *alicuius*; in *Babylonem*, in *locum* *horum* & *totius* *confusionis*; in *lacum* *Leonum*, in *locum* *potentiorum*, qui *ius* in *armis* *posuere*, ad *Danilem* ad *Iudicium* *Dei*, ad *Reges*, ad *Coll.* ad *ceteros* *quoslibet* *tribunal* & *iudicium* *Dei* *representantes*; ad *quales* *olim* *Rex* *Iosaphat*, *Videte* (*inquiebat*) *quid* *sancti* *desideriorum*. *Desiderijs* enim & *libidinibus* *Herodis* *Rex* *dissoluebat*.

2. Paral.

19.

non enim hominis ex ceteris iudicium, sed Domini; ad ipsius desideriorum. Desiderijs enim & libidinibus Herodis Rex dissoluebat.

Ita, que *messoribus*, id est, *plebeculæ* *parata* *erat* *refectio* & *concio*, *Deo* *interuertente*, *transiit* *ad* *Magistratos*.

Sic *Balaam* *paratus* *ad* *maledicendum* *Israël*, *benedictionibus* *utēbatur*. *Num.*

Sic *Jacob* *excutiens* *cum* *filijs* *Iosephi* *benedicens*, *commutans* *manus* & *cancelans*, *Ephraim* *in* *dexteram*, *Manassi* *in* *sinistram* *impoluit*, *cuique* *aliam* *ab* *ea*, *quam* *cum* *patre* *præstolabatur*.

Inexpectata utriusque scilicet. Genes. 48.
Sic contra ab Aethiopia Eunuchus Candaces Reginae
Aethiopiae, pater eius Domini rapuit Philippum, qui inken-
nensis in Aethiopia & peritroniensis euangelizabat civitati illi
contra. A nobilitate, ad plebem erudiendam, inpera-
to discipulus Christi tunc abripiebatur. Act. 8. Hae-
c mulatio, haec translatio, seu interversio dextera ex-
terio.

Sic nos saepe ex hoc in illud ferimur, & iterum ex hoc,
in hoc; verumamen sex eius non est e xianantia; bibent om-
nes terrae.

Translationem au-
tem illam facit a i-
quando

- 1. Cura aequa vniuersorum;
- 2. Sterilitas Auditorum;
- 3. Occasio bona.

Concio-
num in-
teruersio-
nes à tri-
plici cau-
sa,

1. Cura aequa vniuersorum. Vt nemini desint sua ne-
cessaria.

Solem suum oriri facit & pluit Deus super bonos & ma-
li.

i.
A cura o-
mnium &
singulorum

A nobis ad Antipodes Sol transit & contra
Nos vos primus equus Orientis asslauit anhelis.

Illos terarabens accendit lumina Vesper. Virgil.

Quoniam ergo non in solo pane viuit homo, sed in omni
verbo, quod pro-
cedit de ore Dei, tam Nobilis quam Ru-
ficus; idcirco Deus paternam omnium aequam curam
gerens, nunc a plebecula, ad Nobiles & Reges, nunc
a Regibus ad plebeculam erudiendam, Concionato-
rum linguas, praeter mentem ipsorum abducit, ne quid
a teruitus desit ad salutem impleat bonae animae benedi-
ctio.

2. Sterilitas Auditorum, id est, nullus per verbum
Dei progressus.

ii.
Ab Audi-
o um-
cu pa,

Quem vos indignos iudicatis ecce transferimur ad Ce-
ter aiebant ludaeis obduratis Apostoli.

Quoniam spargas semen inter petrosa, inter spinas
&c.

Quid arena semina mandes?
Nec profecturus litor a bobus ares? Fecunda p-
tius terra, & bona colenda, & semine spargenda, quae fru-
ctum reddat centesimum.

Deseratut vinea quæ fere labruscas; colatur, & coretur &c. quæ vuas affatim est datura.

Tauri, & altilia, & totum nuptiale prandium uiratis paratum, sed dedignanter neglectum, tantibus alijs dispensatum. *Matth. 22.*

lii.
Ab occasione oblata.

*iij. *Occasio bona.* Videt enim vel Concionator, vel alius ductor Deus, Herodem aut Herodiadem hoc concioni interesse, & cibi opportuni maxime egentibus patinarum aut cychararum, quam vocis paphosphorum. Itaque arrepto presentis occasione tantum modo abituræ capillitio, sermonem ad Herodiam & lecti incesti sociam consilio optimo detorquet.

Scilicet, *Frangite capillata est, post est occasio salua.* Ita vis vni hosti parata, in alterum vrgenti rem fertur, & Catholico alteri ægro compotenti, terti desperatori propinatur!

Fontes in sitientiores ac ficciores hortulos desinantur.

Ita olim Xenocrates de via prudenter aliquando digressus.

Perdita enim luxuria Athenis adolescens Polemo, nec illecebris tantum modo, sed etiam ipsa infamia gaudentium è conuiuio non post occasum Solis, sed post aurum iuuentutis domumque repetens, Xenocratis philosophi parentem suum vidisset vino grauis, vnguentis delibutum, feris capite dimisso, pellucida veste amictus, refertam turba deorum hominum scholam eius intravit. Nec contentus iam deorum introitu, confedit etiam, ut clarissimum eloquium, et profundissima præcepta, te muleris lasciujs eladeret. Quia inde, ut par erat, omnium indignatione, Xenocrates vultu in eodem habitu continuit, omnisque de quibus differendia modestia ac temperantia loqui cepit. Cuius grauius accersere coactus Polemo, primum coronam capite detractam proiecit, paulo post brachium intra pallium reduxit, præterea tempore conuiuialis hilaritatem deposuit; Ad vltimum tunc luxuriam exiit, vniusque orationis saluberrima medicina sanatus, ex infami ganeone maximus philosophus reuoluit. Peregrinatus est huius animus in nequitiâ, non habitatus.

Valer. Max. lib. 6. c. 9. Diogen. Laërt. in vita. Horat. sat. 1. li. 1. Suidas. ô Interuersionem doctrinæ opportunam!

Et quis scit, an nō fortè eadē salus nonnullis ab his argumētis interuersionibus, seu spontaneis, seu uolentibus trahente sc. intus Deo, & quodam sacro mentis excelsu, per Baptistam & nos factis contingat? Ego sane arbitror.

Tela pœnæ in incertum torta, & non huc parata, nonnunquam efficaciora.

Iulianum Imp. vix petitur, vnum ferri incerto telo, salutaris Reip. fuit, quam duos aut tres milites, quicunq; totis eius castris peterentur.

Ergo ne calūniamini, quasi memoria lapsos, Cōtionatores, cum Herodem corripiant de omnibus malis que fecit, aut simul fatemini vel ipsos Politicorū peritissimos, vel peccare in neminē, qui Herodem non alio quā Deo motore corripiant, cuius prouidentię sic oēs curantis gratia habenda, Seueritas, infructuosos hoēs sic deferentis, timenda Prudentia tam scitè occasionēs arripientis, adoranda.

Pro sanctitate Magnus ego illam votis, omnibus nobis opto: hūc tamen omninō necessariam nego.

Opro (inquam) vt plus ausit quisq; & confidentius, atq; vt plus proficit qui fit sanctus. Fiducia. n. atque autoritas sancti Censoris maior, maior etiam sēpē utilitas Auditoris.

Incerti, & inanes sēpē ictus per verba, certissimi, & utraque, vel clypeos septemplex, per exempla.

Non tamen ea huc necessaria, vt Concionatori liceat, quod licere contendo.

Officio hoc seu statui datur, nō sanctitati. Ad actū istū, status, non vita sancta necessariō, et si congruētissimè ea quoq;, requiritur. Vt in Baptismo seu Petrus, seu Iudas baptizet foris, intus tamē & ipso effectu spiritali sēpē hic est qui baptizat Ies^{us} Christ^{us}: ita seu Elias Achabū, seu Baptista Herodē, seu Amb. Theodosiū, seu sanct^{us}, seu min^{us} sanct^{us} impios foris arguat, spectandus tamen maximè, qui legatum creauit, eique ius & officij,

Sanctitate optabilem quidem, non tamē huc omnino necessariā

Docere, officij, et si non sanctitas

officium arguendi adiunxit, qui que intus arguit
tām mentem, quā linguam agit & adhaec Deo
Ipsū audite, ait Pater de Filio semel & iterum, *qui
suis loquatur*, seu per suos. *Ipsū audite*, tam in illis
quā in Perro aut Baptista, id est, tam in peccatore
quā in Sancto.

Qui vos audit, me audit, ait Christus ad suos. *Non
manum fetibentem in pariete adtedat Balchafach*
sed manus fictæ motorem Deum.

Vt Regibus etiam malis & discolis obediant
quādiu à Deo autorantur; sic in Concionatoribus
magnis illis vice Dei Consiliarijs, imò & moribus
peratoribus, illi etiam, cum Herodiana mala in-
pant, audiendi, qui Baptistas sanctitate non
non æquant, sed etiam multis ante se stadijs in-
quunt.

vii & re
gnare;

Autoritatem, quæ dicit Iurisdictionem, dicens
prehendendi &c præstat Censura, seu Magistratus
vita; autoritatem verò quæ dicit vel fiduciam vel
stantiam bona vita.

De utrisque, id est de Regibus, & nobis, ferè eodem
eodem ore dicuntur; De nobis enim in Apostolo
Filius; *qui vos audit, me audit*, & *qui vos spernit, me
spertit* &c. De Regibus in Samuele, tū Indice populis
elicti & quasi Rege, postquam vili penitus est
olim Pater; *Non te abiecerunt, sed me, ne regerem
eos*.

1. Reg. 8.

Postulate æqua, & ferte; Imperato, postulate, vt
vobis in muris pateamus; ferte vt nos de vobis in
muribus censēamus.

De Doctōribus tamen, quorum vita à doctri-
na discordat, quorum lingua honestissima, in-
tēsus forsan rapacissima, gula immentia, cæteræ partes
corporis, quæ honestè nominari non possunt, im-
onestissima: (nam pro dolor! laborant nonnulli
perfectius loqui, quā vivere) speciali cura & præ-
dictum à Christo; *Super cathedram Moysi sederunt scribæ
& Pharisei. Omnia ergo quæcunque dixerint vobis servate
& facite: secundum opera verò eorum nolite facere*: &c.

Concio-
natores
minus
sanctos e-
tiam au-
diendos.

non faciunt. Matth. 23. q. d. Opera fugite, dogmata audite; & opere implete, non ad licentiam omnem Doctoribus viam sternens, sed Auditoribus viam ad Doctorum suorum contentum atq; inobedientiam matrem claudens.

Si sanctus tantum Doctor, aut Baptista admittendus, bone Deus! de quam multorum salute deploratum erit & conclamatum! Res tam necessaria; non debuerunt Sanctitati sic alligari, vt sine ipsa peragi omnino non possent.

Et porro, quæ ea dementia dicentium, non posse sibi ipsi Herodem carpi *de omnibus malis quæ fecit*, qui suorum peccatores? Id enim est, quantum si adserant, hominem quia malum fecit, bonum facere non posse, vel quia loripes est & vno pede claudus, altero quoque claudicare debere; & quia in sordibus est, adhuc debere sordescere.

Vt vni Doctor negligat, nepe vitæ integritate, teneatur nihilominus ad doctrinæ sedulitate, & suorum rectam institutionem. Duarum obligationum alteram saltem dissoluat, si non illam bonæ vitæ, saltem illam salutaris doctrinæ.

Si regnum celorum non intrant, saltem ne instar Pharisæorum, illud claudant; sinant introeuntes intrare; viam ad eam urbem indice monstrant. Matth. 23

Tubiceo si non pugnat, excidet saltem atq; accendat tantum Martem pugnatorum.

Quinquam, quid improbos defendo, cum sciamus, tertam etiam nunc Sanctorum feracem esse? & Mundum adhuc habere Baptistas suos? Et Phœnicis huius cineres, Phœnices alios genuerunt.

Re iqui mihi septem milia virorum, qui non curauerunt genuc ante Basl, arebat olim Dominus ad Eliam. 3. Regum 19. Rom 11.

Nec facile sciri potest, quam sanctus sit Concionator quilibet, cum in abstrusissimo sit recessu sedes ipsa Sanctitatis, in anima scilicet, quod non penetrant vel lynei cuiusquam hominum oculi, sed solius Dei.

Et ferè est quisq; hoc sanctitudinis suæ obedi-
diæ studiosior, quò sanctior, tam consilio Dei, quam
cautione periculi

*Inuentus, hojannus absconditur, vt seruetur: quia fru-
um celestis desiderij à malignis spiritibus custodire non po-
cit, qui hoc & ab humanis laudibus non abscondit. ... Con-
dari desiderat, qui thesaurum publicè portat in via. D. Greg.
homil. II. in Euang.*

Nec vna in suggestum prodeunt, ac se ostentant
loquentia, & Innocentia.

Nec, quã facilè audiri ac percipi ab omnibus po-
nè potest Eloquentia, ita videti palam Innocentia
verè censeri.

In Moralibus adulterina multa. Vitium Variis
specie; Virtus, Vitij non rarò conspicienda.

*Inesse vt
plurimò
Concio
natoribus* Ceterum quis nescit Sanctum, quem cuoq; melio-
solutum in Confessione Sacerdos dimisit? Nisi impu-
denter neges Sacramèta nouæ legis gratiam nõ con-
ferre, non iustificare, non Sanctos facere? At Con-
natores sapiùs peccata confitentur atq; absoluantur
quis nescit? Ergò tùm saltè Sancti, mòx inde in sug-
gestum transeunt, & vos docentes, vt si Sancti
quoq; cum potestate exigitur, vt Herodiana ma-
cinet, per ipsam possint.

Magna etiã vis Contritionis ad san-
ctitatem, Confessionis votum accessit.

At quis Concionatorum Christianus, vt dicitur,
non saltè egregio aliquo peccatorum dolore, & con-
fitendi voto tangatur?

Aut cui tunc non occurrat, vt quondam Origenes
li Magnò; peccatori dixit Deus. *Quare tu enarras legem
meam. & adsumis testamentum meum per os tuum? Tu vo-
uisti adisti disciplinam &c. arguam te. & statnam contra fac-
tum tuam. intelligite hæc, qui ol. iud. imini Deus, nequam
refiat. & non sit qui eripiat. psal. 49.*

Quis tunc Sanctitatis propositum non induat?

Adde metum noui alioqui peccati.

Itaque saltè Sancti sumus, cum conciones habu-
mus. Ergò &c.